

01.06.2018

Kokousaika 01.06.2018 15:00 - 16:13

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Modig, Silvia puheenjohtaja
Stranius, Leo varapuheenjohtaja
Abib, Mukhtar
Klemetti, Tapio
Mäenpää, Anna
Tamminen, Lilja
Villo, Pertti

Muut

Henttonen, Pekka asiakkuusjohtaja
Kippo-Edlund, Päivi yksikön päällikkö
Miller, Kai rakennusvalvontapäällikkö
Nikunen, Esa ympäristöjohtaja
poissa § 125 - 128
Nurmio, Anne yksikön päällikkö
poissa § 126 - 128
Ruuska, Pentti yksikön päällikkö
Vepsäläinen, Päivi tiimipäällikkö
poissa § 125 - 128
Haavisto, Marjukka tiedottaja
Moberg, Pirjo hallintosihteeri

Puheenjohtaja

Silvia Modig 113-128 §

Esittelijät

Pekka Henttonen asiakkuusjohtaja
113-114 §
Esa Nikunen ympäristöjohtaja
115 §
Päivi Kippo-Edlund yksikön päällikkö
116-117 §
Päivi Vepsäläinen vs. yksikön päällikkö

01.06.2018

Riikka Åberg	121 § yksikön päällikkö
Kai Miller	122 § rakennusvalvontapäällikkö
Anne Nurmio	123 § yksikön päällikkö
Pentti Ruuska	124-125 § yksikön päällikkö
	126-128 §

Pöytäkirjanpitäjä

Pirjo Moberg	hallintosihteeri 113-128 §
--------------	-------------------------------

01.06.2018

---

§	Asia	
113	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
114	Asia/2	Ilmoitusasiat
115	Asia/3	Ilmoitusasiat
116	Asia/4	Ilmoitusasiat
117	Asia/5	Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008-2017 toteutumistilanne vuoden 2017 lopussa
118	Asia/6	Lassila & Tikanoja Oyj:n ympäristölupa-asia
119	Asia/7	Ilmoitusasiat
120	Asia/8	Tupakointikiellon ja uhkasakon asettaminen Käpygrillille
121	Asia/9	Arabian peruskoulussa esiintyvän terveyshaitan poistaminen, Berliininkatu 4
122	Asia/10	Ilmoitusasiat
123	Asia/11	Ilmoitusasiat
124	Asia/12	Hartela Etelä-Suomi Oy, rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 10/635/8, Aallonhalkoja 9
125	Asia/13	Rakennuslupa, tontti 20067/3, Saukonlaituri 2, asuinkerrostalo, Asunto Oy Helsingin Goldfinger
126	Asia/14	Velvoitteen asettaminen asuinrakennuksen julkisivujen kunnostamiseksi, 91-409-1-538, Armas Lindgrenin tie 2
127	Asia/15	Velvoitteen asettaminen asemakaavassa suojellun rakennuksen julkisivujen kunnostamiseksi, 91-9-9903-100, Puistokatu 4
128	Asia/16	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle toimenpidelupaa koskevasta valituksesta

§ 113

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Vafa Järnefelt sijasta jäsenen Mukhtar Abib ja varatarkastajaksi jäsenen Anna Mäenpää sijasta jäsenen Leo Stranius.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Vafa Järnefelt ja varatarkastajaksi jäsenen Anna Mäenpää.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

01.06.2018

Asia/2

§ 114 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuuston päätös 14.3.2018

§ 62 Malmin Latokartanontien alueen asemakaavan muuttaminen (nro12274)

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

01.06.2018

Asia/3

---

§ 115
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Ympäristöjohtajan viranhaltijapäätökset

[Linkki päätöspöytäkirjoihin](#)

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

01.06.2018

Asia/4

§ 116
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Ympäristösuojeluyksikön päällikön viranhaltijapäätökset

[Linkki päätöspöytäkirjoihin](#)

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 117

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008-2017 toteutumistilanne vuoden 2017 lopussa

HEL 2018-005607 T 11 00 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008-2017 toteutumistilanteen vuoden 2017 lopussa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimiintaohjelman 2008-2017 toteutumistilanne 2017 -talulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Ympäristölautakunta hyväksyi Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008-2017 (LUMO-ohjelman) 16.9.2008 ja kaupunginhallitus sen päätavoitteet 8.2.2010. Ohjelma oli laadittu laajassa yhteistyössä alan tutkijoiden, kaupungin ja valtion asiantuntijoiden sekä asukasjärjestöjen kanssa.

Seurantakyselyjen mukaan vuoden 2017 lopussa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008–2017 toimenpiteistä noin 80 % on valmistunut tai käynnissä. Monien toimenpiteiden valmistumisastetta on vaikea tarkkaan arvioida, koska ne ovat luonteeltaan jatkuvia. Toimenpiteitä ovat toteuttaneet pääasiassa nykyisen kaupunkiympäristön toimialan palvelukokonaisuudet ja lisäksi kulttuurin ja

vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Toimenpiteiden toteutuminen on esitetty tarkemmin liitteenä olevassa taulukossa LUMOto-
teutumistilanne2017.xlsx. Siihen toteuttajat ovat kuvanneet toteutumisen tilanteen. Luonnonsuojeluohjelman ja luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien toimenpiteitä ei pääsääntöisesti ole otettu mukaan taulukkoon mutta joissakin tapauksissa niihin viitataan.

Kustakin kaupunginhallituksen vuonna 2010 hyväksymästä päätavoitteesta on esitetty myös seurantaindikaattori.

Tavoite 1

Ekologinen verkosto ja siihen sisältyvät arvokkaan luonnon ydinalueet turvataan sekä Helsingissä että koko pääkaupunkiseudulla

Tavoite ekologisen verkoston ja siihen sisältyvien arvokkaan luonnon ydinalueiden turvaamisesta sekä Helsingissä että koko pääkaupunkiseudulla on toteutunut hyvin. Toteutumisesta on vastannut pääasiassa maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelu, joka vastaa entistä kaupunkisuunnitteluvirastoa. Palvelun vastuulla olleista toimenpiteistä on toteutunut tai jatkuvasti käynnissä noin 95 %. Merkittäviä edistysaskelia olivat yleiskaavatyöhön liittyvät selvitykset Helsingin kestävästä viherrakenteesta ja Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma (VISTRA I ja II). Yleiskaavan toteuttamisohjelmassa vuonna 2017 asetettiin tavoitteiksi virkistys- ja viheralueiden riittävyden turvaaminen, merellisten alueiden kehittäminen ja kaupunkiluonnon verkostojen kehittäminen osana virkistysverkostoa. Toteuttamisohjelmassa on tunnistettu virkistys-, viher- ja ekologisten verkostojen kehittämistarpeet eri tasoilla alkaen vihersormista ja poikittaisista virkistysyhteyksistä rantareitin kehittämiseen ja rakentamishankkeisiin liittyviin viherverkoston parantamishankkeisiin. Kaavoitushankkeisiin liitetään viherverkostotarkastelut, jotta virkistyspalvelut ja ekologiset verkostot voidaan toteuttaa ja tarvittaviin investointeihin voidaan varautua. Luo-alue merkintää luontoarvojen ja luontoyhteyksien osoittajina on käytetty maankäytön suunnittelussa melko vähän, mutta viherverkostotarkastelussa on pyritty huomioimaan yhteydet myös naapurikuntiin.

Kaupunginkansliassa on valmisteltu tutkimuskatsausta ”Viherrakenne ja kaupunkisuunnittelu”, joka käsittelee kaupunkisuunnittelun, luonnonsuojelun ja viheralueiden kysymyksiä eri näkökulmista. Katsauksen artikkelit esittelevät luonnon monimuotoisuutta ja kaupunkien viherrakenteen merkityksiä yhteiskunnallisista, kaupunkisuunnittelullisista, ekologisista ja historiallisista lähtökohdista.

Luontotietoa on saatu kymmenvuotiskaudella lisää erityisesti metsien

monimuotoisuudesta, ja vuonna 2015 valmistui uusi luonnonsuojeluohjelma, jossa on esitetty rauhoitettavat metsäverkoston ydinalueet ja niiden väliset yhteydet. Niittyverkoston merkitystä on tutkittu mm. yleiskaavan yhteydessä viherrakenneselvityksessä. Niittyjä on myös kartoitettu ja niiden määrä on lisääntynyt muutamalla kymmenellä hehtaarilla.

Joillekin liikuntapuistoille on laadittu hoitosuunnitelmat, joissa huomioidaan luonnon monimuotisuus ja ekologinen verkosto. Työtä on tarkoitettu jatkaa mutta sitä hankaloittaa liikuntapuistojen viher- ja luontoalueiden supistuminen. Myös golf-kentiltä edellytetään vastaavia suunnitelmia.

Merkittävää seurantakaudella on ollut uusi käytäntö, jossa joillekin puurovesistöille on laadittu koko valuma-alueen käsittävät kunnostussuunnitelmat. Kansallista kaupunkipuistoa koskevassa esiselvityksessä on myös käytetty hyväksi olemassa olevaa luontotietoa. Tähän työhön liitetyssä karttakyselyssä selvitettiin asukkaille tärkeitä helsinkiläisen luonnon piirteitä ja luontohelmiä.

Yleisten alueiden hoidon aluesuunnitelmia varten on koottu ohjeet menetelmistä ekosysteemipalvelutarkastelun tekemiseksi. Ohjeita täydentää raportti Ekosysteemipalvelut aluesuunnittelussa – Taustatietoa suunnittelijoille. Lisäksi on pilotoitu aluesuunnittelun valuma-alueetarkastelu, jossa valuma-alue otetaan huomioon suunnittelualuetta laajemmalti.

Uutta on hulevesien varassa olevien kosteikoiden vesitalouden sekä luonto- ja virkistysarvojen turvaamiseen tähtäävät selvitykset. Monissa näistä kaupungin virastojen kanssa yhteistyössä ovat olleet Helsingin yliopisto, Uudenmaan ELY-keskus ja Suomen ympäristökeskus.

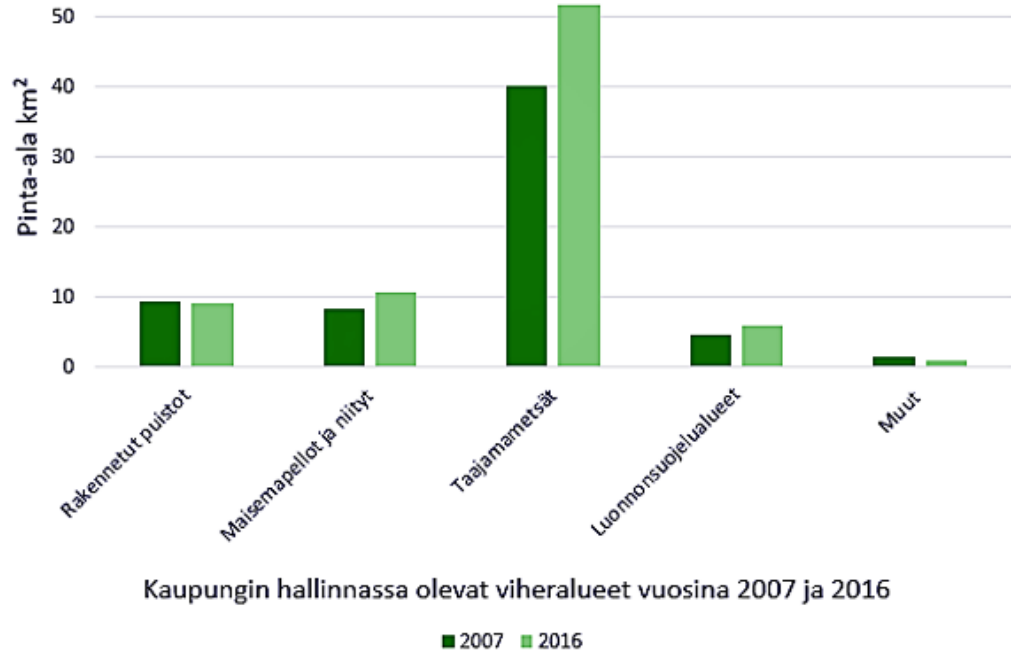
Asukas- ja luontojärjestöille on järjestetty asukastilaisuuksia, seminaareja, työpajoja ja maastokäyntejä sekä maankäytönsuunnitteluhankkeissa että alue- ja luonnonhoidonsuunnittelussa.

Indikaattori 1

Helsingin kaupungin hoidossa olevien viheralueiden määrä vuosina 2007 ja 2016: Kaupungin hallinnassa ja hoidossa olevien viheralueiden pinta-ala on noussut kymmenvuotiskauden aikana noin 20 %. Syynä on pääasiassa Östersundomin liittäminen Helsinkiin. (Helsingin tilastollinen vuosikirja 2008 ja 2017. Kaupunginkanslia.)

01.06.2018

Tavoite 2

Helsingin vakiintuneen eliölajiston säilyminen turvataan.

Vakiintuneen eliölajiston säilymiseen liittyvistä toimenpiteistä on vastannut suurelta osin ympäristöpalvelut eli entinen ympäristökeskus. Kaikkiaan ympäristöpalvelujen vastuulla olleista toimenpiteistä on valmistunut tai jatkuvasti työn alla noin 80 %. Valmistuneet toimenpiteet liittyvät pääasiassa luontotiedon ylläpitoon ja välitykseen. Luontotietojärjestelmän sisältöä on kehitetty kartoittamalla lajistoa ja tarkentamalla luontokohteiden arvotusta. Lajikohtaisten kartoitusten lisäksi on kartoitettu metsien luontoarvoja ja niitylajistoa. Luontotietojärjestelmän aiheistoista on kuitenkin vaikea saada seurantatietoa ja päivitettäviä luontoindikaattoreita, koska seurantojen toistoja tehdään hyvin harvoin. Vakava puute on myös se, että biotooppikartoitus ei ole valmistunut. Myös se olisi hyvää luonnon seurantatietoa ja tarpeen myös maankäytönsuunnittelussa mm. viheryhteyksiä suunniteltaessa. Myöhässä ovat myös harvinaisten kasvi- ja eläinlajien hoitosuunnitelmat ja kasvien palautuskokeilut. Muutamille uhanalaisille kasvilajeille on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelmat. Linnut huomioidaan yleensä hyvin luonnonhoidossa.

Kruunuvuorenrannan alueella tehtiin lepakkoselvitys vuonna 2017 kaa-voituksen ja alueen toteutussuunnittelun tarpeisiin. Selvityksessä kerättiin tietoa lepakkoiden esiintymisestä, niiden lisääntymis- ja levähdyspai-

koista, saalistusalueista ja siirtymäreiteistä alueella. Lisäksi raporttiin koottiin kokemuksia alueella suoritetusta katuvalaistuksen kesäaikaisesta sammutuskokeesta ja sen vaikutuksesta lepakoihin.

Liito-orava saapui Helsingin vakinaiseksi asukkaaksi vuonna 2014 ja on sen jälkeen levinnyt voimakkaasti. Liito-orava vaatii eri-ikäisraken-teista sekametsää, jossa on riittävästi nuorta lehtipuuta järeämmän, kuusivaltaisen pääpuuston alla. Isot kuuset ja haavat ovat liito-oravalle tärkeitä, mutta niiden lisäksi tarvitaan leppiä ja koivuja ravintopuiksi. Liito-oravan leviämistä pidetään merkinä siitä, että kaupungin virkistys-metsien hoidossa luonnon monimuotoisuus on otettu hyvin huomioon.

Vahvasti suojeltujen luontodirektiivin liitteen IV(a) eläinlajien huomioon ottamisesta kaupungin hankkeissa on valmistunut ohje vuonna 2017 ja rakennetuilla alueilla luonnon monimuotoisuutta voidaan säilyttää ja suunnitella kehitetyn viherkertoimen avulla.

Vieraslajien torjuntaa on tehty Vieraslajistrategian (2015) ja Vieraslajien torjunnan priorisointisuunnitelman (2016) mukaisesti luonnonhoidon yhteydessä. Herkkien luontokohteiden kulutuspainetta vähennetään reit-tien suunnittelulla, pitkopuiden rakentamisella ja kulunesteillä. Kym-menvuotiskaudella on jalopuuistutuksissa käytetty perinteisiä kantoja ja kaupungin tarpeisiin on monistettu mm. Suomenlinnan saarnia.

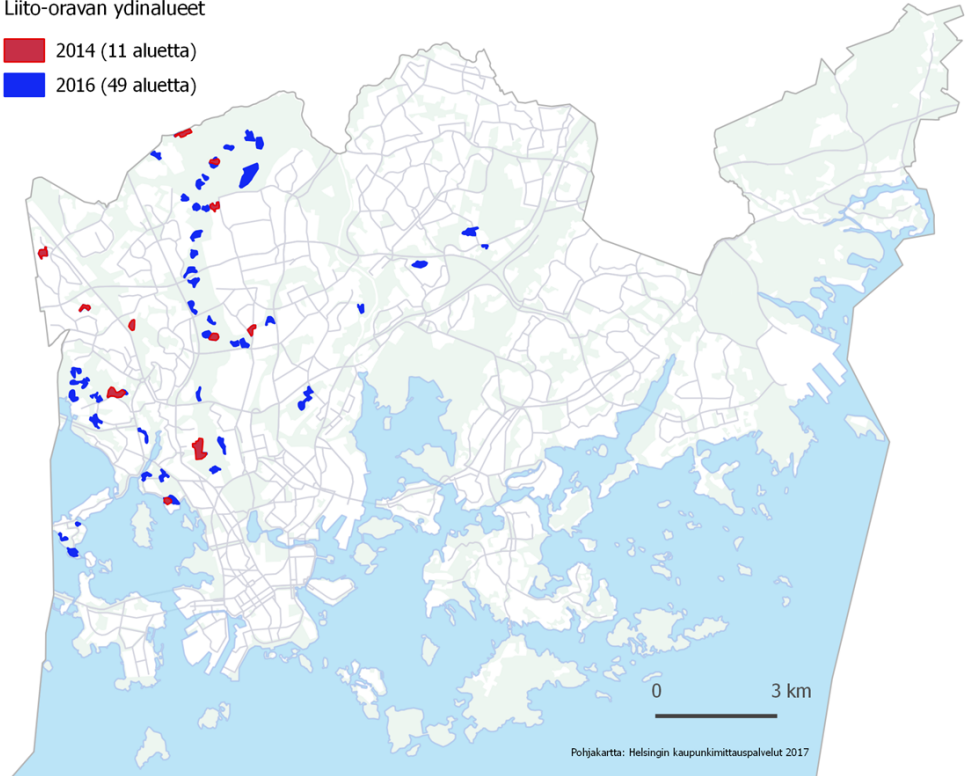
Indikaattori 2

Liito-oravan levinneisyys Helsingissä vuosina 2014 ja 2016: Ennen vuotta 2014 liito-oravaa pidettiin Helsingissä satunnaisena vierailijana. Vuoden 2014 kartoituksessa löytyi kuitenkin jo 11 ydinaluetta ja vuonna 2016 jopa 49 aluetta. Kartoitusta jatketaan vuonna 2018. (Helsingin luontotietojärjestelmä. Kaupunkiympäristön toimiala, ympäristöpalvelut.)

Liito-oravan ydinalueet

- 2014 (11 aluetta)
- 2016 (49 aluetta)

Tavoite 3

Metsien ja soiden luontaiset piirteet sekä luonnon monimuotoisuutta ylläpitävät kasvuun ja eloperäisen aineksen hajotustoimintaan liittyvät prosessit turvataan.

Metsäluonnon hoitoon liittyville toimenpiteille on tyypillistä, että ohjeistus on laadittu ja toteutus on jatkuvaa. Näistä toimenpiteistä on valmistunut tai jatkuvasti käynnissä yli 80 %. Sekä tavoitteet että toimenpiteet on huomioitu luonnonhoidon linjauksessa ja työohjeissa. Tärkeä uusi lähtökohta metsien luonnonmonimuotoisuuden ylläpitämiseksi on yleiskaavan yhteydessä hyväksytty virkistys- ja viherverkostoteemakartta. Tavoitteena on jättää metsien ydinalueet kehittymään luonnontilaisen kaltaisina. Biotoopit huomioidaan suunnittelussa yleisellä tasolla, koska tarkkaa kartoitusta ei niistä ole tehty. Uhanalaisten luontotyyppien kartoitus aloitettiin 2017 metsäisistä alueista. Uhanalaisia luontotyyppisiä löytyi runsaasti. Kartoitus tulee jatkumaan useampia vuosia.

Luonnonhoidossa metsien uudistamiskohteet ovat pienialaisia. Eriakenteista metsää suositaan, linnustollisesti arvokkaat alueet huomioidaan suunnittelussa ja lahoppuuta jätetään arvokkaille luontokohteille. Koulujen lähimetsiä on hoidettu luonto-opetustarpeet huomioiden. Metsien roskaamista ja puutarhajätteen viemistä maastoon sekä autojen

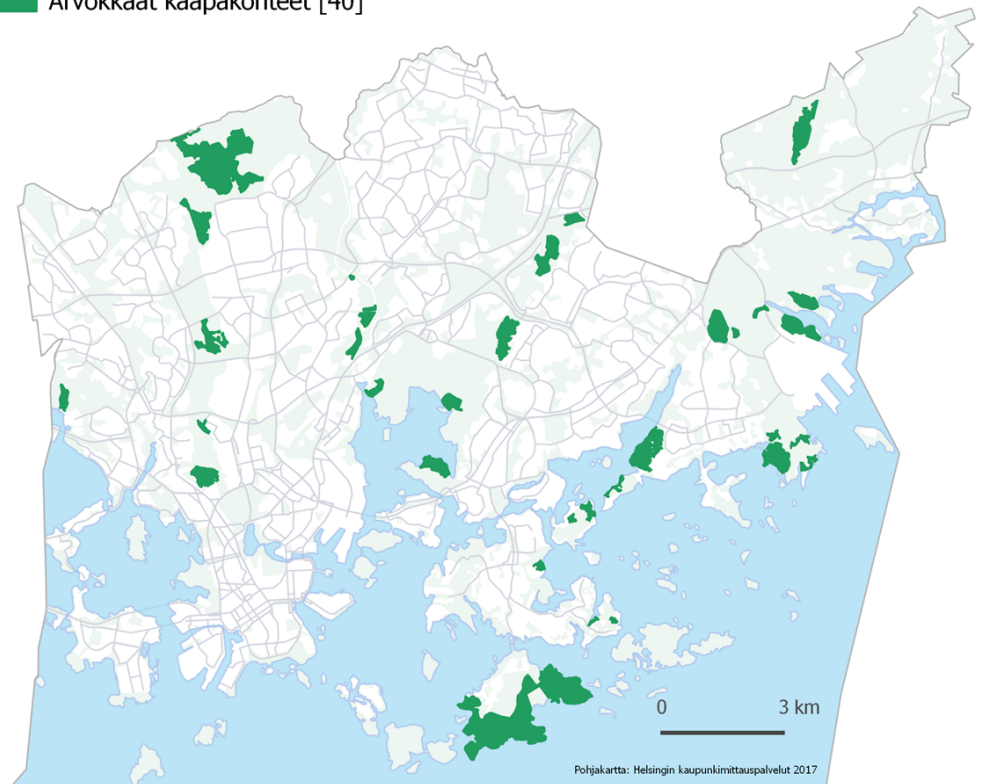

pysäköintiä metsiin pyritään torjumaan. Myös kasvillisuuden kulumisen torjunta on jatkuvaa. Herkkien kohteiden kulutuspainetta vähennetään reittien suunnittelulla, pitkospuiden rakentamisella ja kulunesteillä. Uusia kuluneisuuden torjuntakeinoja on etsitty yhdessä Helsingin yliopiston kanssa. Haltialan metsän vaativassa suunnittelussa, hoidossa ja ennallistamisessa on onnistuttu.

Indikaattori 3

Metsäluonnon monimuotoisuutta ilmentävät arvokkaat kääpäkohteet vuonna 2017: Helsingistä metsistä on löytynyt 40 arvokasta kääpäkohdetta. Osa niistä on lajistoltaan valtanunnallisesti merkittäviä. Kaikkia potentiaalisia kääpäkohteita ei ole vielä kartoitettu. Kartoitus jatkuu. (Helsingin luontotietojärjestelmä. Kaupunkiympäristön toimiala, ympäristöpalvelut.)

■ Arvokkaat kääpäkohteet [40]

Tavoite 4

Kulttuuriympäristöjen monimuotoisuus turvataan.

Kaupunkiympäristön toimiala hoitaa kulttuuriympäristöjä. Toimenpiteistä yli 90 % on valmistunut tai ne ovat jatkuvaa toimintaa. Saariston pe-

rinnebiotooppien hoito ei kuitenkaan ole käynnistynyt. Myöskään viher-
rakentamisen ohjeistuksen päivittäminen ei ole valmistunut.

Kaupunkiympäristön toimialan lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan
liikuntapalvelut vastaa ulkoilualueiden, liikuntapuistojen ja merenranta-
alueiden ekosysteemipalvelujen ja luonnon monimuotoisuuden huo-
mioon ottamisesta sekä suunnittelussa että rakentamisessa ja alueiden
hoidossa. Esimerkiksi vieraslajien torjuntaa on liikuntapalvelut tehnyt
koko kymmenvuotiskauden ajan.

Viherkerroin menetelmää kehitettiin Helsingin oloihin sopivaksi ekosys-
teemipalvelujen huomioimisvälineeksi rakennetussa ympäristössä. Sen
käyttö suunnittelussa vihertehokkuuden tavoitetason määrittämiseksi
on vähitellen yleistynyt.

Harvinaisten ja uhanalaisten lahopuusta riippuvaisen eliöstön elinym-
päristön tilaa (lahopuujatkumoa) ei ole seurattu kulttuuriympäristöissä.
Harvinaisia kääpä- ja hyönteisesiintymiä on kuitenkin turvattu siirtämäl-
lä lahopuuta saman puulajin terveempien yksilöiden läheisyyteen. Kas-
vien käytön linjaukseen ja Metsien työohjeeseen on kirjattu jalopuujat-
kumon turvaamisesta siten, että ylläpidetään eri-ikäistä saman lajin ja-
lopuustoa. Vanhojen viljelykasvien "karkulaispuistoja" ei ole perustettu,
mutta vastaavia alueita on historiallisissa puistoissa.

Vuosaaren täyttömäellä on maansiirtotöiden yhteydessä säilytetty
maannoksen rakenne ja sen mukana arvokas lajisto ja siemenpankki.
Pintamaita on kierrätetty myös Ida Aalberginpuistossa ja Alakivenpuis-
tossa. Valmisteilla on ohje pintamaiden hyötykäytöstä ja kierrätyksestä
kasvualustoissa. Ruderaattilajistolle on suunniteltu alueita myös Pikku-
Huopalahden kaatopaikalle ja Malminkartanon täyttömäelle.

Indikaattori 4

Arvoniittyjä otettu hoidon piiriin noin 40 hehtaaria:
Kasvillisuudeltaan hienoja arvoniittyjä oli LUMO-toimintakauden lopus-
sa lähes 40 hehtaaria. Niiden kartoittaminen oli aloitettu jo vuonna
2006, kartoituksen jälkeen niitä ryhdyttiin hoitamaan ja ylläpitämään
niittyrekisteriä.

Tavoite 5

Vesialueiden hyvä luonnontila turvataan.

Vesiin liittyvistä toimenpiteistä on toteutunut yli 70 %. Itämeren hyvään
tilaan liittyvää yhteistyötä on tehty erityisesti Itämerihaasteen kautta ja
osana Turun ja Helsingin yhteisiä Itämeri- toimenpideohjelmia. Viemä-

röintiä, hulevesien hallintaa ja myös öljyntorjuntavalmiutta on kehitetty. Vedenalaisen luonnon kartoittamiseksi on aloitettu yhteistyö Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa, mutta vedenalaisen luonnon kartoittaminen ei ole toteutunut tällä LUMO-toimintakaudella. Myöhässä ovat myös veneliikenteen ohjaamiseen ja rajoittamiseen liittyvät toimenpiteet.

Valuma-aluekohtaisia kunnostussuunnitelmia mm. hulevesien viivyttämiseksi on laadittu seitsemälle purolle ja muutamia hulevesien käsitteilyrakenteita on tehty. HSY:n kanssa on tiivistetty yhteistyötä jätevesivuotojen selvittämiseksi ja korjaamiseksi. Tämä on vähentänyt purovesien fosforipitoisuutta. Kuudella purolla on tehty kunnostuksia vapaaehtoisten ja viranomaisten yhteistyönä. Taimenen kudulle nousu on mahdollista Longinojalla, Mustapurolla, Viikinojalla ja osittain Mätäjoella ja Mellunkylänpurolla. Haaganpurolla elää oma istutettu kanta. Longinojalla taimenen poikastuotanto on erityisen hyvä.

Lammet ovat mukana Pienvesiohjelmassa (2015). Östersundomissa lampien tilaa on kartoitettu, mutta toimenpideohjelmalla luontoarvojen säilyttämiseksi ei ole vielä tehty. Kruunuvuoren lampi säilyy luonnontilaisena, koska se kuuluu luonnonsuojeluohjelmaan 2015-2024. Sen vedenlaatu on kuitenkin huono. Vuorilahdenlammessa vedenlaatu on erinomainen. Saunapellonpuiston lammen veden laatu on ympärivuotisessa seurannassa ja sen kunnostus on jatkunut vuodesta 2012 alkaen. Lampien ympäristöissä ei käytetä lannoitteita, mutta muut toimenpiteet ravinnekuormituksen vähentämiseksi ja umpeenkasvun estämiseksi ovat myöhässä. Siltamäen lampea on kuitenkin ruopattu.

Lähteille on esitetty kunnostussuunnitelmat Helsingin lähteet -raportissa (2013). Tiedot lähteiden luonnontilasta ja kunnostustarpeesta ovat LTJ:ssä. Lähteiden ja lähteikköjen lajistotietojen täydentäminen on kuitenkin myöhässä ja edelleen työn alla.

Arvokkaat luonnonrannat on pyritty säilyttämään maankäytönsuunnittelun yhteydessä.

Indikaattori 5

Helsingin purojen ekologinen tila 2000- ja 2010-luvuilla: Helsingin purojen ekologinen tila on luokiteltu veden kokonaisfosforipitoisuuden mukaan. Purojen ekologinen tila on parantunut 2010-luvulla. Ainoastaan Kumpulanpuron tila on ollut huono edelleen vuosina 2010-2017. (Lähde: Kaupunkiympäristön toimiala, ympäristöpalvelut 2018.)

01.06.2018

	2000-2009	2010-2017
Meilahdenpuro	huono	tyydyttävä
Kumpulanpuro	huono	huono
Säynäslahdenpuro	välttävä	erinomainen
Viikinoja	tyydyttävä	erinomainen
Porolahdenpuro	välttävä	hyvä
Tullisaarenpuro	tyydyttävä	tyydyttävä
Tahvonlahdenpuro	välttävä	välttävä
Yliskylänpuro	tyydyttävä	tyydyttävä
Ilomäenpuro	huono	välttävä
Mustapuro	tyydyttävä	tyydyttävä
Marjaniemenpuro	tyydyttävä	tyydyttävä
Mellunkylänpuro	tyydyttävä	hyvä
Broändanpuro	tyydyttävä	hyvä
Ramsinkannaksenpuro	tyydyttävä	erinomainen
Skatanpuro		tyydyttävä
Vuosaarenpuro	tyydyttävä	hyvä
Länsisalmenoja	tyydyttävä	tyydyttävä
Krapuoja	välttävä	hyvä
Longinoja	hyvä	tyydyttävä
Mätäjoki	tyydyttävä	hyvä
Haaganpuro	välttävä	hyvä
Tapaninvainionpuro	välttävä	välttävä
Tapaninkylänpuro	tyydyttävä	tyydyttävä
Näsinoja	huono	välttävä
Viikinoja, yläjuoksu	hyvä	hyvä
Västerkullanpuro		hyvä
Gumbölenpuro		hyvä
Östersundominpuro		erinomainen
Korsnäsinpuro		erinomainen
Fallbäcken		hyvä
Tuomarinkartanonpuro		tyydyttävä
Puistolanpuro		tyydyttävä
Korppaanoja		hyvä
Rastilanpuro		erinomainen
Rajaoja		tyydyttävä

Tavoite 6

Helsingin asukkaat, päättäjät ja kaupungin henkilöstö ovat tietoisia Helsingin luonnon erityispiirteitä, niihin kohdistuvista uhista ja tuntevat vastuunsa luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.

Luontotietoisuuteen liittyvistä toimenpiteistä noin 80 % on toteutunut. Luontoon liittyvää materiaalia, raportteja, esitteitä ja muita julkaisuja on tehty aktiivisesti. Myös koulutustilaisuuksia, seminaareja, työpajoja ja

01.06.2018

retkiä on järjestetty suunnitellusti. Myös vieraslajitalkoita on järjestetty. Luontopolkuja ja niihin liittyvää tiedotusta on uudistettu. Luontotietojärjestelmä on siirretty osaksi kaupungin karttapalvelua, mikä helpottaa suuresti sekä sen ylläpitoa että käyttöä.

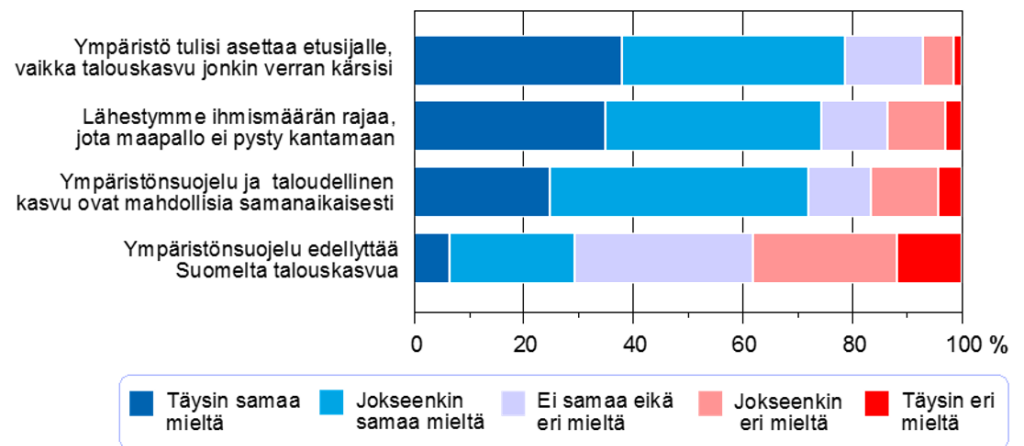
Luontokartoituksista huolimatta luonnon seurantaan ja luontoindikaattoreiden laadintaan sopivaa tietoa ei juuri ole. Tämä johtuu monien kartoitusten kertaluonteisuudesta.

Koulujen ja päiväkotien maasto-opetuskohteita ei ole saatu päivitettyä eikä myöskään pienvesien kummikoulutoimintaa kehitettyä. Luonnon monimuotoisuuden edistämiseen liittyvät kaupungin työntekijöiden kannustinjärjestelmät eivät ole toteutuneet. Ainoastaan ympäristökeskuksen tulospalkkiojärjestelmässä on ollut siihen liittyviä seurattavia ja tulospalkkioon vaikuttavia toimenpiteitä.

Indikaattori 6

Helsinkiäisten ja vantaalaisten huolestuneisuus ympäristöongelmista vuonna 2017:

Eniten huolta aiheuttaa viheralueiden häviäminen ja yksipuolistuminen. (Ympäristöasenteet ja kaupunkikehitys Helsingissä ja Vantaalla. Helsingin kaupunginkanslia. Tutkimuksia 2018.)

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimitaohjelman

01.06.2018

Asia/5

2008-2017 toteutumistilanne 2017 -talulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alvno

FI02012566

§ 118

Lassila & Tikanoja Oyj:n ympäristölupa-asia

HEL 2018-000685 T 11 01 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti Lassila & Tikanoja Oyj:n ympäristölupahakemuksesta sekä hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta seuraavaa:

Hakija

Lassila & Tikanoja Oyj, Valimotie 27, 00380 Helsinki

Y-tunnus: 1680140-0

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Lassila & Tikanoja Oyj:n siirtokuormausaseman toiminta on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaan.

Valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 2 §:n 1 momentin kohdan 12f mukaan lupahakemuksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian vireille tulo

Ympäristölupahakemus on jätetty kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle 18.1.2018. Lassila & Tikanoja Oyj anoo ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa hakemuksen mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Laitoksen sijainti

Lassila & Tikanoja Oyj:n siirtokuormausasema sijaitsee Pohjois-Helsingissä Tattarisuon teollisuusalueella osoitteessa Rattitie 3. Yritys on vuokrannut toimintaa varten Helsingin kaupungilta kiinteistöille RN:ot 091-429-0032-0000 ja 091-429-0005-0270 sijoittuvan 3 272 m²:n suuruisen määräälan.

Laitosta ympäröivillä tonteilla on romuliikkeitä sekä huoltamo- ja korjaamotoimintaa. Lähin asutus sijaitsee Alppikylässä 500 - 600 metrin etäisyydellä laitokselta.

Alueen kaavoitustilanne ja toimintaa koskevat luvat

Voimassa olevan, 11.8.1987 vahvistetun asemakaavan nro 9200 mukaan Lassila & Tikanoja Oyj:n siirtokuormausaseman tontti sijaitsee teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella (T). Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä uudessa yleiskaavassa 2050 alue on merkitty toimitila-alueeksi, jota kehitetään ensisijaisesti toimitilojen, tuotannon, varastoinnin, satamatoimintojen, julkisten palveluiden ja opetustoiminnan sekä virkistykseen käyttöön. Alueella on myös 17.11.2015 hyväksytty Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun alue-suunnitelma.

Lassila & Tikanoja Oyj:llä on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.10.2014 myöntämä ympäristölupa Nro 195/2014/1, joka koskee siirtokuormausaseman toimintaa Verkkosaaren kalasatama- ja varastointialueella osoitteessa Kyläsaarenkatu 12. Kaupungin rakennustoiminta alueella laajenee, minkä johdosta siirtokuormausaseman toiminta päättyy todennäköisesti vuoden 2018 alkupuolella. Toiminta on siis tarkoitettu siirtämään Verkkosaaresta Tattarisuolle.

Lassila & Tikanoja Oyj:n johtamisjärjestelmä on sertifioitu ISO 9001- (laatu), ISO 14 001- (ympäristö) ja OHSAS 18001- (työturvallisuus ja terveys) standardien mukaisesti.

Ympäristöolosuhteet

Maaperä ja pohjavesi

Tattarisuon alue on rakennettu pehmeälle suopohjalle. Alueella tehtyjen maaperäkairausten perusteella on todettu, että alueen maaperässä ylimpänä on 1 - 3 metrin paksuinen täyttömaakerros. Tämän alla on turvekerros ja sen alla lähes 20 metrin paksuinen kerros savea ja lieju-savea.

Laitos ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tattarisuon vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen (0109102) raja kulkee idässä noin 300 metrin etäisyydellä laitosalueesta.

Pintavedet

Siirtokuormausasema sijaitsee Longinojan valuma-alueella.

Luontoarvot

Tattarisuon teollisuusalueen luoteisosa on avointa peltoaluetta, joka vaihtuu etelään päin mentäessä metsäksi. Alueen pohjois- ja koillisosassa on kapea metsävyöhyke.

Laitoksen toiminta

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alvno
FI02012566

01.06.2018

Lassila & Tikanoja Oyj hakee ympäristölupaa siirtokuormausaseman toiminnalle. Asemalla vastaanotetaan biojätteitä sekä pakattuja ja pakkaamattomia kaupan entisiä eläinperäisiä elintarvikkeita eli EU:n sivutuoteasetuksen N:o 1069/2009 mukaisia luokan 3 sivutuotteita. Eläinperäisellä elintarvikkeella tarkoitetaan entisiä eläinperäisiä elintarvikkeita tai eläinperäisiä tuotteita sisältäviä elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi kaupallisista syistä tai sellaisten valmistuksessa tai pakkauksessa esiintyneiden ongelmien tai muiden vikojen vuoksi, jotka eivät aiheuta riskiä ihmiselle tai eläimelle. Mikäli siirtokuormausasemalla vastaanotettava materiaali sisältää sekaisin kaupan entisiä eläinperäisiä elintarvikkeita ja muuta erilliskerättyä ruokajätettä, käsitellään koko kuorma luokan 3 sivutuotteena.

Siirtokuormausasemalla vastaanotetaan vuosittain yhteensä 12 000 tonnia jätteitä. Asemalla on kerralla varastoituna yhteensä enintään 84 tonnia jätettä. Jätteet ovat pääosin peräisin Etelä-Suomen alueella toimivilta kauppaja- ja tukkuliikkeiltä.

Jätteet tuodaan asemalle pakkaavilla jäteautoilla tai vaihtolava-autoilla puristinsäiliöissä. Jätteet puretaan kuljetusvälineestä suoraan tiiviisiin kannellisiin siirtokuormauslavoihin, joita on asemalla yhteensä 7 kpl. Lavojen kannet avataan ainoastaan silloin kuin lavoja täytetään, muutoin ne pidetään suljettuina. Täydet lavat toimitetaan päivittäin sivutuoteasetuksen mukaisen laitoshyväksynnän saaneelle käsittelijälle. Jos kuljetuksissa käytetään alihankkijaa, varmistaa Lassila & Tikanoja Oyj, että kuljetukset täyttävät sivutuotteille asetetut vaatimukset. Lassila & Tikanoja Oyj ylläpitää rekisteriä luvanvaraisista vastaanottajista ja liike-toimintajohto hyväksyy uudet vastaanottajat varmistuttuaan siitä, että ne hoitavat lupavelvoitteensa.

Siirtokuormausaseman toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 21.00 ja viikonloppuisin sekä tarvittaessa arkipyhinä klo 8.00 – 16.00. Asemalla ei ole vakituista henkilöstöä.

Kemikaalit ja polttoaineet

Siirtokuormausasemalla ei käytetä kemikaaleja. Jätteiden kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot tankataan muualla.

Vedenhankinta ja viemärointi

Tontilla ei ole vesijohtoa tai viemärointiä, eikä toiminnassa käytetä vettä.

Energiankäyttö ja energiatehokkuus

Sähköä tarvitaan aseman valaistukseen ja autovaa'an toimintaan.

Liikenne

Siirtokuormausasemalle saapuu päivittäin 5 - 10 kuormaa ja asemalta lähtee päivittäin 1 - 2 kuormaa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Euroopan komissio on laatinut jätteenkäsittelyn BAT vertailuasiakirjan luonnoksen (WT BREF). BAT vertailuasiakirjoja sovelletaan ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 mukaisesti ns. direktiivilaitoksiin. Lassila & Tikanoja Oyj:n siirtokuormausasema ei ole tällainen laitos, joten WT BREF vertailuasiakirja ei velvoita sitä. Aseman toiminnassa sovelletaan kuitenkin vertailuasiakirjassa esitettyjä parhaan käyttökelpoisen tekniikan yleisperiaatteita. Näihin liittyviä toimintatapoja on esitetty alla olevissa kappaleissa.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Päästöt maaperään, vesistöihin ja pohjaveteen

Toiminnasta ei aiheudu päästöjä viemäriin, koska tontilla ei ole vesijoh-toa tai viemäröintiä eikä toiminnassa käytetä vettä.

Tontilla asfaltoidaan ne alueet, joilla on ajoneuvoliikennettä ja joilla harjoitetaan toimintaa ja varastoidaan jätteitä. Alueella muodostuvat hulevedet ohjautuvat pintavaluntana aluetta ympäröiviin ojiin. Vesien mukana ei ole ympäristöä kuormittavia aineita.

Siirtokuormauslavat ovat tiiviitä, joten valumia voi muodostua ainoastaan jätteiden kuormausten yhteydessä. Kulloinkin kuormattavana oleva lava sijoitetaan valuma-altaaseen. Mahdolliset valumat poistetaan altaasta heti. Merkittävien valumien yhteydessä allas myös pestään. Muulloin allasta pestään tarvittaessa. Pesuvedet imetään imuauton säiliöön ja toimitetaan jätevedenpuhdistamolle. Lassila & Tikanoja Oyj:llä on Tattarisuon alueella varikko, jolla on kaksi imuautoa ja henkilökuntaa.

Päästöt ilmaan

Siirtokuormausaseman toiminnassa päästöjä ilmaan aiheutuu liikenteen pakokaasuista ja pölystä. Päästöjen vaikutus on kuitenkin vähäinen ja paikallinen. Ajoneuvoliikenne alueella ei merkittävästi lisääny aseman toiminnan myötä. Lassila & Tikanoja Oyj:n kaikkiin jäteautoihin on asennettu ajotavan seurantajärjestelmä, jonka avulla päästöjä pyritään vähentämään. Ajoneuvojen reittioptimoinnilla ja siirtokuormauksel-

la jätteenkuljetus saadaan logistisesti mahdollisimman tehokkaaksi niin, että ajettavat kilometrit ja tätä myötä päästöt vähenevät.

Hajuhaittoja ehkäistään jätteiden nopealla kierrolla sekä pitämällä siirtokuormauslavojen kannet suljettuina. Lavojen hydrauliset kannet ovat tiiviit, joten hajuhaittoja ei pääse merkittävästi muodostumaan. Hajuhaittoja ehkäistään myös valuma-altaan ja siirtokuormauslavojen säännöllisillä pesuilla. Siirtokuormauslavat pestään tyhjennyksen yhteydessä vastaanotto paikassa. Valuma-allas pestään kesäkaudella (1.4. - 31.10.) kerran kuukaudessa ja talvikaudella tarvittaessa, sään sallissa.

Melu ja ääriinä

Melua aiheutuu liikenteestä ja jätteen kuormauksesta. Melu on kuitenkin vähäistä ja paikallista. Ajoneuvoliikenne alueella ei aseman toiminnan myötä merkittävästi lisäännä ja sen aiheuttama meluhaitta painottuu pääsääntöisesti arkipäiville. Viikonloppuisin ja arkipyhinä toimintaa harjoitetaan satunnaisesti tarpeen mukaan. Siirtokuormauslavojen kannet toimivat hydraulisesti eivätkä sulkeutuessaan kolahtele. Kuormattava jäte ei liioin ole kolisevaa, joten jätteen kippaamisesta ei aiheudu merkittävää ääntä.

Jätteet

Siirtokuormausasemalla ei ole vakituista henkilöstöä, joten yhdyskuntajätettä ei juuri muodostu. Poikkeustilanteessa, kuten ajoneuvon öljyvuo don sattuessa, muodostuvat vaaralliset jätteet kerätään talteen ja toimitetaan ympäristöluvan omaavaan vastaanotto paikkaan.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön

Siirtokuormausaseman toiminnasta ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia yleiseen viihtyisyyteen tai ihmisten terveyteen. Lähin asutus sijaitsee 500 - 600 metrin etäisyydellä Alppikylässä. Siirtokuormausaseman toiminnasta ei arvioida aiheutuvan sellaisia haittoja, jotka ulottuisivat kyseiselle asuinalueelle. Aseman lähinaapurit ovat teollisia yrityksiä, joille liikennöinnistä ja ajoneuvojen äänistä ei arvioida aiheutuvan häiriötä. Poikkeustilanteissa hajuhaitat voivat hetkellisesti lisääntyä, mutta tähän on varauduttu mm. kaluston säännöllisellä pesulla. Biojätteen siirtokuormaus saattaa myös houkutella paikalle haittaeläimiä. Niiden torjuntaan varaudutaan tekemällä sopimus Lassila & Tikanoja Oyj:n haittaeläintorjunnan yhteistyökumppanin kanssa.

Siirtokuormausasema sijaitsee alueella, jolla on harjoitettu teollista toimintaa vuosikymmenten ajan. Vaikutukset luontoon, luonnonsuojelutarvoihin ja rakennettuun ympäristöön ovat paikallisia ja vähäisiä.

Toiminnalla ei ole vaikutuksia maaperään tai vesistöön ja sen käyttöön. Toiminnassa mahdollisesti muodostuvat valumavedet kerätään talteen. Alueen lähiojiin kulkeutuvat sadevedet eivät pääse kosketuksiin jätteiden kanssa. Mahdolliset ajoneuvojen öljyvuodot imeytetään imeytysaineeseen, jota säilytetään asemalla ja ajoneuvoissa.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Ympäristölupahakemukseen on liitetty jätelain 120 §:n mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma sekä 18.12.2017 päivätty Tattarisuon siirtokuormausaseman omavalvontasuunnitelma. Suunnitelmissa on esitetty toiminnan tarkkailua ja seuranta koskien mm. seuraavaa:

Siirtokuormausasemalle saapuvat kuormat punnitaan ja niiden laatu tarkistetaan tuojan toimesta. Paino- ja jätejaetiedot tallentuvat vaakajärjestelmään.

Kuormat tyhjennetään asemalla oleville kannellisille tiivistetyille lavoille. Lavojen tyhjennyskierto pidetään tehokkaana. Kolmen lavan täytyttyä täydet lavat kuljetetaan tyhjennettäviksi arkisin ajoneuvoyhdistelmällä asianmukaiselle jatkokäsittelijälle. Siirtokuormauslavat pestään tyhjennysten yhteydessä joko vastaanotto paikassa, Lassila & Tikanoja Oyj:n Vantaan Tammiston varikolla tai tarvittaessa muussa asianmukaisessa pesulassa. Pesut merkitään ajoneuvopäätteelle, jonne toiminnan kirjapito tallentuu.

Siirtokuormausasemalla ei ole vakituista henkilökuntaa. Kiertävä aseman hoitohenkilökunta tarkastaa alueen siisteyden ja siirtokuormauslavojen tiiveyden silmämääräisesti päivittäin ja suorittaa tarvittavat korjaustoimenpiteet. Aseman henkilökunta on tavoitettavissa ja voidaan tarvittaessa kutsua paikalle aseman toiminta-aikana. Siirtokuormausaseman aluetta siivotaan säännöllisesti. Laitteistot ja kuljetuskalusto huolletaan ja tarkastetaan säännöllisesti.

Siirtokuormausasemalla pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon merkitään mm. poikkeavat tilanteet. Vastaanotetuista, lähteneistä ja varastoiduista jätteistä pidetään kirjaa vaakaohjelmalla.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

01.06.2018

Mikäli siirtokuormausasemalla ei voida esim. kapasiteetin puutteen tai laitteiston toimintahäiriön johdosta vastaanottaa kuormia, ajetaan ne suorina kuljetuksina sivutuoteasetuksen mukaisen hyväksynnän omaavalle käsittelijälle tai toiselle siirtokuormausasemalle. Mikäli siirtokuormauslavoja ei jostain syystä voida pestä jätteen vastaanotto paikassa, on pesu mahdollista tehdä Lassila & Tikanoja Oyj:n pesuhallissa Vantaan Tammistossa tai muussa hyväksytyssä pesulassa.

Merkittävän eläintautiriskin ilmetessä siirtokuormausaseman toiminnasta vastaava henkilö on yhteydessä viranomaisiin. Mahdollisissa desinfiointitoimenpiteissä hyödynnetään Lassila & Tikanoja Oyj:n vahinkosaneerauksen kalustoa ja osaamista. Siirtokuormausasemalla on siirrettävä desinfiointilaitteisto esim. ajoneuvojen renkaiden desinfiointiin poikkeustilanteessa.

Siirtokuormausasemalle on laadittu ympäristönsuojelulain 15 §:n mukainen ennaltavaraautumissuunnitelma. Suunnitelman mukaan vakavin mahdollinen onnettomuustilanne asemalla on ajoneuvon öljyvuoto. Vahingon mahdolliset seuraukset ovat kemikaalin pääsy vesien mukana ympäristöön.

Kuormissa mahdollisesti olevat niihin kuulumattomat aineet muodostavat oman riskinsä asemalla. Vakavimmat riskit aiheutuvat tulipalon riskiä lisäävistä esineistä ja aineista sekä vaarallisista jätteistä. Suuremmat määrät tällaisia aineita huomataan kuormien purussa, mutta on mahdollista, että kaikkea ei huomata. Työturvallisuusriskit ovat näissä tilanteissa ympäristöriskin ohella merkittävät. Tulipalon aiheuttamat savukaasut ja sammutusvedet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista sekä haittaa terveydelle. Tulipalon riskin arvioidaan olevan kuitenkin hyvin pieni johtuen asemalla vastaanotettavasta jätelajista ja siitä, että muuta palokuormaa ei asemalla juurikaan ole.

Ilkivallan riskin arvioidaan olevan pieni. Siirtokuormauslavan avaamiseen tarvittaisiin käytännössä ulkopuolinen voimanlähde, jotta kannen hydraulikka saataisiin auki.

Siirtokuormausasemalla olevassa kontissa säilytetään alkusammutuskalustoa sekä imeytysainetta vuotojen varalle. Imeytysainetta löytyy myös ajoneuvoista ja työkoneista. Alue, jolla liikennöidään ja vastaanotetaan jätteitä, on asfaltoitu. Asfaltointia huolletaan ja paikataan vuosittain. Ilkivaltaa ehkäistään sulkemalla asemalle pääsy portein.

Ympäristöriskeihin liittyviä ennakoivia toimenpiteitä tehdään sisäisten ja ulkoisten auditointien sekä palotarkastajan ja vakuutusyhtiön tarkastajan havaintojen pohjalta. Säännöllisen käyttöpäiväkirjanpidon avulla riskialttiit tapaukset voidaan havaita ja niistä oppia. Poikkeustilanteet, va-

01.06.2018

hingot, onnettomuudet ja valitukset kirjataan Lassila & Tikanoja Oyj:n Toyne-järjestelmään, jossa niille määritetään vastuuhenkilö ja korjauvat toimenpiteet. Järjestelmästä raportoidaan kuukausittain yrityksen johtoryhmälle ja laaditaan tilasto mm. yrityksen vuosikertomukseen.

Lassila & Tikanoja Oyj:llä on käytössä ns. Ympäristölupapassi-perehdytys, josta vastaa yrityksen ympäristöasioista vastaava asiantuntija. Ympäristölupapassin tarkoituksena on perehdyttää henkilöstö uuden ympäristöluvan tai lupamuutoksen sisältöön ja vaatimuksiin. Työtehtäväkohtaiset riskit kartoitetaan työturvallisuuspäällikön toimesta ja uudet henkilöt perehdytetään sekä laitoksen toimintaan että työtehtäviin. Vanhojen työntekijöiden kertauskoulutuksen tarvetta olisi hakijan mukaan myös syytä arvioida.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Lassila & Tikanoja Oyj:n nykyinen siirtokuormausasema Helsingin Verkkosaarella joutuu lähiaikoina lopettamaan toimintansa kaupungin rakentamisen tieltä. Häätöilmoituksen saatuaan yrityksellä on kuukausi aikaa siirtää toiminta pois alueelta. Lassila & Tikanoja Oyj hakee lupaa aloittaa toiminta Tattarisuon alueella muutoksenhausta huolimatta siltä varalta, että häätöilmoitus Verkkosaaresta annetaan hyvin nopealla aikataululla.

Hakija esittää toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta 5 700 euron vakuutta.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Helsingin kaupungin ilmoitustaululla ja kaupunkiympäristön verkkosivuilla 12.2. - 13.3.2018 olleella kuulutuksella sekä kirjeellä naapureille ja yrittäjä- ja asukasyhdistyksille. Hakemuksen johdosta on tehty 22 muistutusta.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön päällikkö, jolle kunnan terveydensuojeluviranomaiselle kuuluvien lausuntojen antaminen on delegoitu (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 18.5.2018, 103 §), toteaa, että ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluyksikön ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi valmistelemissa asiassa on terveydensuojeluun liittyvät näkökohdat otettu riittävästi huomioon eikä erillisen lausunnon antamista ole pidettävä tarpeellisena.

Muistutukset

01.06.2018

Grutech Oy, Helaform Oy, Helsingin Formula K Ratayhdistys ry, Helsingin Levytyö Oy, Hydjan Oy, Kevel Oy, Kiinteistö Oy Akkutie 1, Kiinteistöosakeyhtiö Rattiko ym., Kuljetus Oy Oksanen, Kuntoutus-Karppinen Oy, Kylmäteräs Oy, Merkas Oy, Spinea Oy, Opastetalo Tarra & Neon Oy, ***** ja ***** ovat kaikki tehneet samansisältöiset muistutukset, joissa vastustetaan ympäristöluvan myöntämistä. Perusteluina on esitetty seuraavaa:

Aluetta pitäisi kehittää toimivana työpaikka-alueena, eikä kyseinen toiminta sovellu työpaikka-alueelle. Alueella on töissä satoja ihmisiä. On täysin edesvastuutonta tehdä työpaikka-alueella kaatopaikalle kuuluvaa toimintaa. Siirtokuormausaseman toiminta tulee aiheuttamaan yritysten liiketoiminnalle merkittäviä taloudellisia haittoja. Tontilla on jo nyt selvästi havaittava rottaongelma, joka ei biojätteiden sekä kaupan entisten eläinperäisten elintarvikkeiden käsittelystä tule vähenemään. Toiminta tulee aiheuttamaan Tattarisuon työpaikka-alueella jo Kyläsaarenkadulla todettuja hajuhaittoja. Ympäröivään asutukseen on matkaa vain 500 m.

Helsingin Hammaspyörä Oy toteaa muistutuksessaan, ettei siirtokuormausaseman sijoittaminen pienteollisuusalueelle ole toimiva idea millään tavalla ajateltuna. Muistutuksessa tuodaan esille hajuhaittojen ja haittaeläimien lisäksi mm. toiminnasta aiheutuva liikennehaitta sekä Tattarisuon sijainti pohjaveden suojelualueella.

Koillis Seura ry mainitsee muistutuksessaan Tattarisuon lähialueiden vilkkaan asuntorakentamisen sekä alueen virkistys- ja ulkoilualueet ja tuo esille huolensa siirtokuormausaseman toimintaan liittyvistä liikenne- ja hajuhaitoista sekä haittaeläimistä. Muistuttaja esittää, että ympäristölupaa ei myönnetä.

Asunto Oy Helsingin Alppiruusu vastustaa siirtokuormausaseman perustamista alueelle yllä olevissa muistutuksissa esille tuotuihin syihin vedoten. Lisäksi muistutuksessa todetaan siirtokuormausaseman toiminnan olevan alueen kaavamääräyksen vastaista.

Malminseudun Yritysyhdistys ry vastustaa ympäristöluvan myöntämistä siirtokuormausaseman toiminnalle siitä aiheutuvien hajuhaittojen ja haittaeläinongelmien takia. Muistutuksessa todetaan myös mm., että hakemuksesta ei ilmene tontille suunniteltu rakentaminen tai rakennusoikeuden hyödyntäminen, mikä on oleellinen asia koko alueen tulevaisuuden kannalta. Yhdistys esittää, että mikäli ympäristölupa myönnetään, tulee luvassa edellyttää toiminnan sijoittamista suljettuun tilaan sekä poistoilman kemiallista puhdistusta.

Puistola-Seura ry:n muistutuksessa vaaditaan hajuhaittoihin ja haittaeläinten runsastumiseen vedoten, että siirtokuormausasemalla ei käsitellä määrättyjä sivutuoteasetuksen luokan 3 mukaisia jätteitä. Muistuttaja pyytää luvan hakijalta perustellun kannanoton esittämäänsä mielipiteeseen.

***** ja 327 allekirjoittanutta vastustavat laatimassaan adressissa siirtokuormausaseman sijoittamista alueelle. Perusteluina on esitetty toiminnan aiheuttamat liikenne-, melu- ja hajuhaitat, muut päästöt ilmaan, haittaeläinten lisääntyminen sekä alueen pohjaveden ja Longinjoaan kulkeutuvien hulevesien pilaantuminen.

Luvan hakijan vastine

Lassila & Tikanoja Oyj on antanut muistutusten johdosta seuraavan, 28.3.2018 päivätyn vastineen:

Lassila & Tikanoja kiittää mahdollisuudesta antaa vastine lupahakemuksen johdosta annettuihin muistutuksiin.

Muistutuksia ovat antaneet sekä yritykset että asukkaat ja asukkaita edustavat tahot. Yhteensä muistutuksia on tullut 22 kpl.

Useat muistutukset ovat sisällöltään lähes identtisiä ja niissäkin, jotka poikkeavat kirjoitusasultaan ja sisällöltään muista, on esitetty samoja argumentteja. Vastamme tässä vastineessamme muistutuksiin kootusti.

Lukumääräisesti suurinta huolta aiheuttaa sekä alueen yrityksissä että asukkaissa alueella olemassa olevan rottaongelman kasvaminen (20 mainintaa).

Kuten olemme lupahakemuksessamme tuoneet esille, biojätteet siirtokuormataan kannelliseen konttiin, jonka kansi pidetään suljettuna kaikkina muina aikoina, paitsi kuormauksen ollessa käynnissä. Näin ollen rottia houkuttavia jätteitä ei ole niille saatavilla. Kontti sijoitetaan valuma-altaaseen, joka tyhjennetään imuautolla säännöllisesti. Valuma-alas sijoitetaan asfaltoidulle alueelle.

Rottien ja muiden mahdollisten haittaeläinten torjunta tehdään suunnitelmallisesti. Otamme käyttöön heti toiminnan alkaessa, kuten muuallakin vastaavaa toimintaa harjoitettaessa, tehokkaat ja ammattikäyttöön suunnitellut loukkujärjestelmät, jotka meille toimittaa hyväksi havaittu yhteistyökumppani. Näin ollen tontillemme eksyvät rotat saadaan tehokkaasti ja ammattimaisesti torjuttua. On oletettavaa, että toimintamme ei näin ollen rottaongelmaa kasvata.

Toiseksi eniten mainintoja muistutuksissa oli hajuhaitoista (19 mainintaa) ja asutuksen läheisyydestä (19 mainintaa).

Hajuhaittojen torjunta perustuu sekä hyvän siisteyden ylläpitoon eli säännöllisiin konttien ja alustojen pesuihin että siirtokuormattavan jätteen nopeaan kiertoon. On ymmärrettävää, että normaali kotitalouden biojäte voi viikon tai jopa kaksi taloyhtiön astiassa seisoessaan aiheuttaa hajua, mutta kauppaliikkeiden biojäte ja lk. 3 sivutuote eli kaupan entiset eläinperäiset elintarvikkeet ovat eri asia. Viimeksi mainitut jätteet ovat pääsääntöisesti astioissa kylmiössä tai puristimissa jätelaiturilla, ne noudetaan asiakkaalta tiheästi, ne ovat muovipakkauksissa (vastaanottaja erottelee pakkaukset murskaamalla ja seulomalla) ja ne myös lähtevät siirtokuormausasemalta arkisin päivittäin. Näin ollen pilaantumista ei ehdi tapahtua ja hajua ei ehdi syntyä. Lisäksi toimintamalli, jossa jäte kipataan kannelliseen konttiin, jonka kansi pidetään suljettuna kippauksen väliaikoina, ehkäisee hajuhaittoja. Sonja Alin ym. viittaa muistutuksessaan Ämmässuon biojätteen käsittelytoimintaan, josta hänelle on todettu, että sellaisesta toiminnasta syntyy aina hajua. Haluamme korostaa, että Tattarisuolla ei tulla käsittelemään biojätettä millään tavalla, eikä siirtokuormauksista voi verrata biojätteen kompostointiin tai mädätykseen, jota Ämmässuolla harjoitetaan. Siirtokuormauksessa biojäte ainoastaan kuormataan isompaan kuljetuserään, josta se lähtee nopeasti varsinaiseen käsittelypaikkaan. Jätettä ei myöskään varastoida alueella.

Tattarisuon alue on vanhaa teollisuusaluetta, jonka ympäristöön on kaavoitettu asuinalueita. On ymmärrettävää, että teollinen toiminta herättää asukkaissa tunteita. Lähin asutus sijaitsee siirtokuormauslupaa haettavasta toiminnasta 500 metrin päässä. Toiminta on sijoittunut teollisuusalueen keskelle, joten lähinaapurit eivät ole asukkaita, vaan muita teollisia toimijoita. L&T:n tarkoituksena on hoitaa toiminta siten, että muistutuksissa mainittuja haittoja ei synny.

Muistutuksissa erityisesti alueen yrityksiltä mainittiin usein (17 mainintaa), että ko. alue on työpaikka-alue ja sinne ei toivota kaatopaikkatoimintaa (13 mainintaa). Haluamme korostaa, että ko. alue on kaavassa mainittu teollisuusalue, eikä jätteen siirtokuormaus ole kaatopaikkatoimintaa eikä jätteen käsittelyä, vaan teollista toimintaa, joka on kaavassa sallittu. Siirtokuormauksen tavoite on kuormata jäte logistisesti tehokkaampiin ja isompiin kuljetuseriin, jolloin kuljetuksen aiheuttamat kustannukset, pakokaasupäästöt ja muut ympäristöhaitat kokonaisuudessaan pienenevät, eivät kasva.

Siirtokuormattava biojäte ja lk. 3 sivutuote menevät kiertotalouden tavoitteiden mukaisesti käsiteltäväksi laitokseen, jossa niistä mädätetään

biokaasua liikenteen polttoaineeksi. Kaatopaikalle nämä biojätteet eivät missään vaiheessa päädy, eikä toimintaa voi verrata kaatopaikkaukseen.

Muistutuksissa on muutaman kerran (4 mainintaa) mainittu rekkaliikenteen määrä, jopa rekkaralli-sanaa on käytetty. Samassa yhteydessä on viitattu 2 kertaa alueen virkistyskäytön haittaamiseen, kerran pakokaasupäästöihin ja pienhiukkasiin ja kerran liikenneonnettomuusriskiin.

Haluamme huomauttaa, että rekkarallista ei ole kyse. Alueen kokonaisliikennemäärään toiminnan vaikutus on hyvin vähäinen. Siirtokuormaamisen idea on karsia turhaa liikennöintiä kuormaamalla kuljetettavat materiaalit isompaan kertaeraan, jolloin yksittäisten kuormien ajamista käsittelypaikalle (varsinaiseen käsittelyyn) voidaan vähentää. Saapuvia kuormia on 5-10 päivässä ja lähteviä 1-2. Alueen virkistyskäytölle ei aiheuteta haittaa. L&T panostaa kuljettajien ajotavan koulutukseen, käytössä olevien ajoneuvojen polttoainevalintoihin ja ajoneuvokannan jatkuvaan uusimiseen ja Euro-luokituksen parantamiseen, millä pakokaasu- ja hiukkaspäästöjä voidaan pienentää. Työturvallisuus ml. liikenneturvallisuus ovat olennainen osa kuljettajien perehdytystä ja pakollista ammattipätevyyskoulutusta, ja L&T on jo vuosia panostanut erityisesti työturvallisuuteen kaikessa toiminnassaan ml. jätteen kuljetus.

Parissa muistutuksessa (2 kpl) on mainittu toiminnan vaikutuksista pohjaveteen ja yhdessä muistutuksessa on mainittu valumavedet.

Siirtokuormaustoiminnasta ei synny valumavesiä, jotka pääsisivät ympäristöön. Toiminta tapahtuu asfaltoidulla alueella valuma-altaan päällä siten, että mahdolliset valumat saadaan kerättyä valuma-altaasta imuautoon, josta ne toimitetaan jätevedenpuhdistamolle. Toiminnassa ei käytetä vettä lukuun ottamatta alustan pesuja, jotka tapahtuvat imuautoon. Näin ollen vaikutuksia pohjaveteen tai pintavesiin ei toiminnasta synny.

Puistola-Seura ry esittää, että lk. 3 sivutuotteista rajattaisiin pois teurasjätteet ja muut merkittäviä hajuhaittoja aiheuttavat lk. 3 sivutuotteet.

Tämä esitys on L&T:n mielestä perusteltu. Meillä ei ole tarvetta tai aikomusta siirtokuormata teurasjätteitä, vaan ns. kaupan entisiä eläinperäisiä sivutuotteita, ravintoloiden elintarvikejätteitä, biojätettä (EWC 200108) ja luokan 02-jätteitä, jotka eivät kuitenkaan ole sivutuoteasetuksen alla mainittuja jätteitä. Ympäristöluvassa voidaan rajata pois seuraavat sivutuotteet:

- elävänä tarkastuksessa (ante mortem) hyväksytyjen eläinten veri, vuodat, nahat, sorkat, kaviot, sarvet, sianharjakset, höyhenet, sulat, siipikarjan päät
- ihmisravinnoksi hyväksytyistä eläimistä saatavat sivutuotteet, joita ei kuitenkaan käytetä elintarvikkeiksi (esim. keuhkot, mahat, likaantuneet osat, vertymät)

L&T haluaa korostaa, että toiminta on pienimuotoista. Biojätettä kerätään päivässä kolme lavallista eli yhden rekkakuorman verran.

Tarkastukset

Laitosalueelle on tehty 22.3.2018 tarkastuskäynti. Tarkastuksesta laadittu pöytäkirja on liitetty hakemusasiakirjoihin.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan Lassila & Tikanoja Oyj:n siirtokuormausaseman toiminnalle osoitteessa Rattitie 3 hakijan antamien selvitysten mukaisesti ja alla olevin lupamääräyksin.

Lupahakemuksesta annetuissa muistutuksissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä.

Toimintaa koskevat määräykset

1. Laitoksella saa vuosittain vastaanottaa ja välivarastoida yhteensä enintään 12 000 tonnia biojätteitä sekä pakattuja ja pakkaamattomia kaupan entisiä eläinperäisiä elintarvikkeita (sivutuotteiden mukaisia luokan 3 sivutuotteita). Laitoksella saa kerralla olla varastoituna enintään 84 tonnia jätteitä.

Muiden kuin edellä lueteltujen jätteiden vastaanotto laitokselle on kielletty. Jätteiden laadun toteamiseksi kuormat on tarkastettava silmämääräisesti ennen niiden kippaamista siirtokuormauslavoille. Mikäli laitokselle tuodussa kuormassa havaitaan olevan muuta jätettä kuin, mitä laitokselle on sallittua tuoda, on kuorma palautettava lähettäjälle tai ohjattava sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kuorman sisältämää jätettä. (YSL 52, 58 §, JL 29 §)

2. Toimintaa saa harjoittaa maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 21.00 ja viikonloppuisin sekä tarvittaessa arkipäivinä klo 8.00 –

16.00. (YSL 52 §)

3. Siirtokuormausaseman toimintaa ja toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä asioista vastuussa oleva asemanhoitaja, jonka nimi ja yhteystiedot tulee toimittaa Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön. (YSL 52 §, JL 141 §)
4. Jätteiden vastaanotto, varastointi ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei toiminnoista aiheudu maaperän ja pohja- tai pintaveden pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa, maiseman rumentumista, roskaantumista, usein toistuvaa kohtuutonta melu-, pöly-, hajuhaittaa tai muuta häiriötä ympäristölle. Laitosalue on pidettävä siistinä ja laitoksen ympäristöön mahdollisesti levinneet roskat on kerättävä pois viipymättä. (YSL 52 §, JL 13, 72, 73 §)
5. Laitokselle saapuvat jätteet on varastoitava tiiviissä, suljettavissa astioissa. Astioiden kannet on pidettävä suljettuina aina silloin, kuin jätteitä ei kuormata. (YSL 52, 58 §)
6. Alue, jolla jätteitä vastaanotetaan, kuormataan ja varastoidaan, on pinnoitettava tiiviiksi. Pinnoitteen kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Havaitut viat, kuten halkeamat ja painumat, on korjattava viipymättä. (YSL 7, 52 §)
7. Kulloinkin kuormattavana oleva siirtokuormauslava on sijoitettava tiiviiseen valuma-altaaseen. Kuormauksessa aiheutuvat valumat on poistettava altaasta viipymättä. Valuma-allas on pestävä säännöllisesti ja riittävän usein hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Pesvedet on kerättävä talteen ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle. (YSL 52 §)
8. Jätteiden kierto laitoksella on pidettävä nopeana ja täydet jäteastiat on toimitettava eteenpäin käsittelyyn tarvittaessa päivittäin. Jätteet on toimitettava paikkaan, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa tai ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin perusteella oikeus vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Jätteet on toimitettava hyödynnettäviksi ensisijaisesti aineena ja toissijaisesti energiana.

Jätteet saa luovuttaa vain sellaiselle jätteen kuljettajalle, joka on rekisteröitynyt jätehuoltorekisteriin. (YSL 52, 58 §, JL 8, 29, 121 §)

9. Asiaton pääsy ja jätteen luvaton tuonti laitosalueelle on estettävä valvonnalla ja rakenteellisin keinoin. Laitosalueen portit on pidettävä lukittuina muina kuin laitoksen aukioloaikoina. (YSL 52 §)
10. Vahinko- tai onnettomuustilanteessa maahan päässeet vaaralliset kemikaalit on kerättävä välittömästi talteen. Vahinkotapausten varalta toiminnanharjoittajalla on oltava alkusammutuskalustoa, imeytysainetta ja kalustoa vuotojen keräämiseksi. Häiriötilanteista tai onnettomuuksista, joissa aiheutuu päästöjä maaperään tai vesistöön tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa, on ilmoitettava viipymättä Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön. Ympäristönsuojeluviranomainen voi ilmoituksen johdosta antaa määräyksiä, jotka ovat tarpeen ympäristön pilaantumisen estämiseksi tai maaperän puhdistamiseksi. (YSL 52 §)
11. Laitoksen toiminnassa on noudatettava hakemuksen liitteenä olevaa Tattarisuon siirtokuormausaseman omavalvontasuunnitelmaa sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaa. Toiminnasta on pidettävä kirjaa suunnitelman mukaisesti.

Luvanhaltijan on toimitettava Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön vuosittain helmikuun loppuun mennessä edellisen vuoden toimintaa koskeva kirjallinen raportti, joka sisältää ainakin seuraavat edellistä toimintavuotta koskevat tiedot:

- laitoksella vastaanotettujen jätteiden määrä ja laatu
- edelleen toimitettujen jätteiden määrä, laatu ja toimituspaikat
- laitoksella vuodenvaihteessa varastossa olevien jätteiden määrä
- tiedot laitoksella tehdyistä huoltotoimenpiteistä ja valuma-altaan pesuista
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista ja niihin liittyneistä toimenpi-

teistä. (YSL 62, 172 §, JL 118, 120 §)

12. Toimintaan suunnitelluista muutoksista sekä toiminnan keskeyttämisestä tai lopettamisesta on ilmoitettava kirjallisesti ympäristönsuojeluyksikköön vähintään kolme kuukautta etukäteen.

Toiminnan päätyttyä laitosalue ja sen ympäristö on siivottava ja puhdistettava sekä saatettava sellaiseen kuntoon, ettei se toiminnan päättymisen jälkeen aiheuta terveyshaittaa, maaperän ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai muuta merkittävää haittaa.

Toiminnan lopettamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä selvitys laitosalueen jälkihoidosta ja kunnostustarpeesta. Selvityksen perusteella ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa määräyksiä laitosalueen kunnostamisesta. (YSL 52, 94, 170 §)

13. Lassila & Tikanoja Oyj:n on ennen toiminnan aloittamista asetettava Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 10 500 euron suuruinen vakuus asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi toiminnan mahdollisesti loppuessa kyseisessä toimipisteessä. (YSL 59 ja 60 §)

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Lassila & Tikanoja Oyj:n siirtokuormausaseman toiminta lupahakemuksessa annettujen selvitysten sekä lupamääräysten mukaisesti täyttää toiminnan ympäristönsuojelulain mukaiset edellytykset. Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, pohjaveden tai maaperän pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, roskaantumista tai kohtuutonta rasiutusta naapureille. Toiminnanharjoittajalla on toimintaan riittävä asiantuntemus.

Lupamääräysten perustelut

1. Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan jätteen käsittelyä koskeva ympäristölupa voidaan rajoittaa tietynlaisen jätteen käsittelyyn. Toiminnanharjoittaja on hakenut lupaa määräyksen mukaisen jätteen käsittelyyn eikä lupa oikeuta muunlaisen jätteen vastaa-

nottoon tai muuhun jätteen käsittelyyn.

Luvassa on tarpeen määritellä alueella kerrallaan varastoitavan jätteen enimmäismäärä, jotta voidaan estää suuren jätevaraston muodostuminen ja välttää siitä seuraavia ympäristöhaittoja.

2. Toimintaa voi harjoittaa myös iltaisin ja viikonloppuisin sekä tarvittaessa arkipyhinä, koska toiminta sijoittuu teollisuusalueelle eikä laitoksen välittömässä läheisyydessä ole melulle alttiita kohteita.
3. Laitoksen yhteyshenkilön tiedot ovat tarpeen valvontaa varten.
4. Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa haittaa.
5. Jätteitä koskeva varastointimääräys on tarpeen toiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen ehkäisemiseksi.
6. Toiminta-alueen pinnoittamisella estetään päästöt maaperään.
7. Valuma-altaan avulla mahdolliset valumat saadaan hallitusti talteen ja estetään niiden pääsy maaperään ja vesistöön. Valumien nopealla poistolla sekä valuma-altaan säännöllisellä pesulla torjutaan toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja.
8. Jätteiden nopealla kierrolla ehkäistään toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja. Jätteen ammattimainen käsittely on luvanvaraista. Jätteen jatkokäsittelyssä on pyrittävä noudattamaan jätelain 8 §:n mukaista etusijajärjestystä. Jätettä saavat ammattimaisesti kuljettaa vain jätehuoltorekisteriin merkityt toiminnanharjoittajat.
9. Määräys ulkopuolisten pääsyn ja jätteen luvattoman tuonnin estämisestä on tarpeen, jotta voidaan torjua ympäröivän alueen roskaantumista ja maisemahaittoja. Laitosalueen porttien lukitseminen muina kuin aukioloaikoina estää osaltaan alueen luvat-

toman käytön ja vähentää ilkivaltaa.

10. Häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen sekä ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu välittömän ympäristövahingon torjumiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi.
11. Kirjanpitoa ja raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi.
12. Ympäristöluvassa on annettava toiminnan lopettamista koskevat määräykset. Toiminnan päätyttyä luvan haltija vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan muuttamisesta on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle, jotta tällä on mahdollisuus tarvittaessa arvioida muutoksen merkittävyyttä sekä toiminnan luvanmukaisuutta. Lupaviranomainen voi tarvittaessa antaa erillisiä määräyksiä toiminnan lopettamista koskien.
13. Vakuus asetetaan asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja muiden tarvittavien toimien varmistamiseksi toiminnan loppuessa. Vakuuden suuruus on arvioitu alueella kerrallaan varastoitavan jätemäärän kuormauksen, poiskuljetuksen sekä alueen siistimisen aiheuttamista kustannuksista.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Jos asetuksella annetaan lupaan sisältyviä määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Lupapäätöksen muuttamisen ja peruuttamisen perusteista on säädetty ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä.

Päätöksen täytäntöönpano

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää määrätä, että päätöksen mukainen toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa ennen toiminnan aloittamista 10 500 euron suuruisen lisävakuuden ympäristön

01.06.2018

saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. (YSL 199 §)

Määräystä annettaessa otetaan huomioon, että kyseessä oleva toiminta ei merkittävästi lisää alueella ennestään olevien toimintojen tuottamaa ympäristökuormitusta eikä siitä voi aiheutua pysyvää ympäristön pilaantumista. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Vielä kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää määrätä, että lupapäätöksen tullessa lainvoimaiseksi mainittu 10 500 euron lisävakuus muutetaan lupamääräyksessä 13 määrätyksi ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaiseksi vakuudeksi. (YSL 59 ja 199 §)

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 7, 27, 43, 44, 48, 49, 52, 58, 59, 60, 62, 70, 84, 85, 87, 89, 93, 94, 170, 172, 190, 199 ja 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11, 14 ja 15 §

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 29, 72, 73, 118, 120, 121 ja 141 §

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston 24.11.2017 (88 §) hyväksymän taksan mukainen ympäristölupahakemuksen käsittelymaksu on 4 410,00 euroa. Lasku toimitetaan erikseen Helsingin kaupungin taloushallintopalveluliikelaitoksesta.

Lupapäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Helsingin kaupungin ilmoitustaululla ja päätös julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Leona Silberstein, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 36883
leona.silberstein(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Otteet

Ote

Lassila & Tikanoja Oyj

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
Muistutuksen tehneet

Otteen liitteet

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös
Hallintovalitus, ympäristölupapäätös
Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Leona Silberstein, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 36883
leona.silberstein(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Ympäristölupahakemus
- 2 Asemapiirros
- 3 Jätteen käsittely- ja seurantasuunnitelma
- 4 Omavalvontasuunnitelma
- 5 Ennaltavaraautumissuunnitelma
- 6 Pelastussuunnitelma
- 7 Esitys vakuudeksi
- 8 Tarkastuskertomus, lupatarkastus 30.4.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Otteet

Ote

Lassila & Tikanoja Oyj

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
Muistutuksen tehneet

Otteen liitteet

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös
Hallintovalitus, ympäristölupapäätös
Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

§ 119
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Ympäristöterveysyksikön päällikön viranhaltijapäätökset

[Linkki päätöspöytäkirjoihin](#)

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 120

Tupakointikiellon ja uhkasakon asettaminen Käpygrillille

HEL 2018-001895 T 11 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti seuraavaa koskien tupakointia ulkotarjoilualueella:

Päätökseen veloitettu

Exomar Oy, Osmontie 5, 00610 Helsinki

Asian vireilletulo

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on havainnut tarkastuksillaan 10.1.2018, 9.2.2018 sekä 2.5.2018, ettei ympäristöterveyspäällikön 2.2.2011 Käpygrillin ulkotarjoilualueelle antamaa tupakointikieltoa ole noudatettu. Ulkotarjoilualueella on neljä seinää ja katto, ja sen voidaan katsoa olevan tupakkalain tarkoittama sisätila.

Taustaa

Tarkastuksella 10.1.2018 on todettu, että Käpygrillin ulkotarjoilualue on varustettu neljällä seinällä ja katolla. Yksi seinistä on rakennuksen seinä, kolme seinää ovat lasia ja terassilla on markiisi kattona.

Tarkastuksella on keskusteltu, että tupakointi ulkotarjoilualueella on mahdollista vain, jos ulkotarjoilualueella on kaksi avonaista seinäpintaa.

Tarkastuksella 9.2.2018 todettiin, että Käpygrillin ulkotarjoilualueella tupakoitiin ja lasiseinät olivat suljettuina. Ulkotarjoilualueen voidaan katsoa olevan tupakkalain tarkoittama sisätila, jossa tupakointi on kielletty.

Toimijaa on kuultu tupakkalain (549/2016) 74 §:n mukaisesta tupakointikiellosta ja uhkasakosta 14.2.2018 päivätyllä kirjeellä. Toimija toimitti vastineensa määräaikaan mennessä.

Vastineessaan toimija on todennut, että ulkotarjoilualueen päädyissä olevat kattomarkiisin osat irrotetaan ja päätyseinien lasit lukitaan auki.

Tarkastuksella 2.5.2018 todettiin, että Käpygrillin ulkotarjoilualueella tupakointi oli sallittua ja kaikki seinät olivat edelleen suljettuina.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Päävelvoite

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto kieltää tupakkoinnin Käpygrillin ulkotarjoilualueella, jollei se täytä lainsäädännön vaatimuksia. Lainsäädännön vaatimukset täyttyvät, mikäli Exomar Oy pitää ulkotarjoilualueen kaksi seinää auki. Kielto on voimassa välittömästi, kun päätös on annettu tiedoksi.

Perustelut päävelvoitteelle

Käpygrillin ulkotarjoilualueen voidaan katsoa olevan tupakkalain 2 §:n 1 momentin 39 kohdan mukainen sisätila. Tupakkalain 74 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tupakointi asiakkaiden käytettävissä olevassa sisätilassa on kielletty.

Kunnan tupakkalakia valvova viranomaisena voi kieltää tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan (tupakkalaki 96 §).

Tarkastuksilla on havaittu, että Käpygrillin ulkotarjoilualueella tupakoidaan, vaikka alue on tupakkalain tarkoittama sisätila eikä lasiseiniä ole pidetty sovitusti avoinna.

Uhkasakon asettaminen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi 15 000 euron uhkasakon.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Tupakkalain 105 §:n mukaan kunta voi asettaa lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että uhkasakon asettaminen määräyksen tehostamiseksi on tarpeen, koska päätökseen velvoitettu ei ole lopettanut lainvastaista toimintaa ympäristöterveyspäällikön päätöksestä huolimatta. Uhkasakon asettamista ei voida pitää ilmeisen tarpeettomana.

01.06.2018

Uhkasakon asettaminen tarkoittaa sitä, että jos valvontaviranomainen uusintatarkastuksella havaitsee, ettei päävelvoitetta ole noudatettu, se voi tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Ympäristöterveyspäällikön päätös Käpygrilli 2.2.2011

Kuulemiskirje 14.2.2018.

Exomar Oy:n vastine 14.3.2018.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa siitä alkaen, kun päätökseen velvoitettu saa päätöksen tiedoksi. Päätös on voimassa toistaiseksi.

Tiedoksi toimijalle

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Valvontaviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Sovelletut oikeusohjeet:

Tupakkalaki (549/2016) 2, 74, 96, 105 ja 106 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 8, 22, 23 ja 24 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan velvoitetulle saantitodistuksella.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Pia Malm, vs. terveysinsinööri, puhelin: +358 9 310 32034
pia.malm(a)hel.fi

Liitteet

01.06.2018

- 1 Ympäristöterveyspäällikön päätös Käpygrilli 2.2.2011
- 2 Exomar Oy kuuleminen 14.2.2018
- 3 Vastine 14.3.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, tupakkalain mukai-
nen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Pia Malm, vs. terveysinsinööri, puhelin: +358 9 310 32034
pia.malm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöterveyspäällikön päätös Käpygrilli 2.2.2011
- 2 Exomar Oy kuuleminen 14.2.2018
- 3 Vastine 14.3.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, tupakkalain mukai-
nen päätös

Tiedoksi

Ympäristöterveysyksikkö

§ 121

Arabian peruskoulussa esiintyvän terveysthaitan poistaminen, Berliininkatu 4

HEL 2018-000587 T 11 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti osoitteessa Berliininkatu 4 sijaitsevan Arabian peruskoulun toimenpiteistä liikuntasalin lattiarakenteen alla sijaitsevan putkikanaalin täyttökerroksessa todetun mikrobivaurion ja puutteellisen ilmanvaihdon korjaamiseksi seuraavaa.

Asianosaiset

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, perusopetus, perusopetuksen alueelliset palvelut, alue 4, Arabian peruskoulu, PL 56301, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut, PL 51300, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus (kiinteistön omistaja, velvoitettu). Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuuden omaisuutta hoitaa kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet, ylläpito, toimitilat 1, isännöinti 2, PL 58224, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI.

Vireilletulo, tarkastukset ja taustaa

Arabian peruskoulun sisäilmaan liittyvän terveysthaittaepäilyn selvittäminen on otettu vireille Helsingin kaupungin ympäristöpalveluissa (entinen ympäristökeskus) syksyn 2014 aikana tulleiden useiden yhteydenottojen perusteella. Ympäristöpalvelut on 15.1.2015 tarkastanut Arabian peruskoulun tilat ja todennut 2.2.2015 tarkastuskertomuksessaan rakennuksen rakenteissa olevan epäkohtia, jotka voivat aiheuttaa terveydensuojelulain 1 §:n mukaista terveysthaittaa. Ilmanvaihdon toimivuutta on arvioitu hetkellisin hiilidioksidipitoisuusmittauksin, joiden tulosten perusteella ei ollut aihetta epäillä ilmanvaihdon riittämättömyyttä.

Uudelleen ympäristöpalvelut on ottanut asian vireille helmikuussa 2017, koska kiinteistönomistajan teettämät korjaavat toimenpiteet eivät olleet riittäviä poistamaan terveysthaittaa ja rakennuksen käyttäjät olivat kokeneet saavansa erilaisia oireita rakennuksessa ollessaan. Ympäris-

töpalvelut on tehnyt 22.2.2017 tarkastuksen sekä kuullut 17.3.2017 päivätyllä kirjeellään kiinteistönomistajaa ja toiminnanharjoittajaa muun muassa mahdollista terveyshaittaa aiheuttavien epäkohtien poistamisesta.

Kiinteistönomistaja on vuosien mittaan ilmoittanut ympäristöpalveluille tekemistään ja suunnittelemistaan korjaavista toimenpiteistä. Ympäristöpalvelut on 10.6.2015 päivätyllä kirjeellään ja 31.5.2017 asianosaisille lähettämällään sähköpostilla arvioinut saamiaan selvityksiä. Korjaukset ovat liittyneet muun muassa rakenteiden tiivistämiseen, ulkoseinä- ja kanteiden korjaamiseen ja ilmanvaihdon parantamiseen.

Kiinteistönomistaja on teettänyt koulun tiloissa tutkimuksia ja mittauksia, joista on laadittu 10.11.2017 päivätyt tutkimusraportit. Tutkimukset on tehnyt Wise Group Finland Oy. Tutkimuksissa on todettu korjaustarpeita useassa kohtaa rakennusta. Muun muassa liikuntasalin lattiarakenteen alla sijaitsevan putkikanaalin täyttökerroksessa todettiin mikrobivaurio, josta on mahdollista päästä lattiarakenteesta olevan ilmajohdon kautta epäpuhtauksia sisäilmaan.

Arabian peruskoululla 15.1.2018 pidetyssä sisäilmapalaverissa käsiteltiin monitoimitalon korjaustilannetta ja lisäkorjaustarvetta sekä käyttäjien kokemia viihtyvyys- ja olosuhdehaittoja. Kokouksessa oli läsnä kiinteistön käyttäjien edustajia, työsuojelun edustajia, kiinteistön lisäkorjaustarpeen arvioinnista vastaavia sekä ympäristöpalveluiden edustajia. Lisäksi käytettävissä oli työterveyshuollon ja kouluterveydenhuollon yhteenvedot kiinteistön käyttäjien oireista, joiden epäillään johtuvan sisäilmaongelmista.

Kokouksessa esiin tuotujen asioiden perusteella kiinteistöön vuosien aikana kohdistetuilla korjaustoimenpiteillä ei ole saatu poistettua kaikkia rakenteisiin ja ilmanvaihdon toimintaan liittyviä epäkohtia, jotka voivat aiheuttaa terveydensuojelulain 1 §:n mukaista mahdollista terveyshaittaa. Työterveyslääkärin ilmoituksen mukaan henkilökunnalla on keskimääräistä enemmän oireilua, jonka epäillään aiheutuvan sisäilmaongelmista. Koulun rakenteissa on kiinteistönomistajan teettämässä tutkimuksissa todettuja korjausta vaativia kosteusvaurioita sekä muita puutteita ja epäkohtia.

Arabian peruskoululla 26.2.2018 pidetyssä sisäilmapalaverissa käsiteltiin monitoimitaloon suunniteltuja lisätutkimuksia, jotka käsittivät muun muassa väliseininä olevien vanhojen ulkoseinä- ja kanteiden rakenne- ja alapohjan läpivientien tiiveyden kartoituksen. Lisäksi koulun tiloista oli otettu pintapölynäytteitä. Tutkimusten tulokset on esitetty raportissa Rajattu sisäilma-

01.06.2018

tutkimus, Sitowise, 27.4.2018. Oppilaiden vanhempien pyynnöstä koululta oli otettu sisäilmanäytteet mikrobipitoisuuden tutkimiseksi (MetropoliLab testausselostet 5.3.2018 ja 9.3.2018). Tulokset toimitettiin 5.3. ja 14.3.2018 sähköpostilla ympäristöpalveluille.

Ympäristöpalveluihin on joulukuun 2017 ja maaliskuun 2018 välisenä aikana tullut yhteydenottoja koulun oppilaiden edustajilta. Yhteydenottoissa on tuotu esiin epäilyjä, että oppilaat saavat oireita koulun tiloissa ollessaan. Arabian peruskoulun vanhempainyhdistys on teettänyt keväällä 2018 oman sisäilmakyselyn, jonka tulosten yhteenveto on 29.3.2018 lähetetty ympäristöpalveluille. Sisäilmakyselystä saatiin oppilaiden oireiluun liittyvää tietoa.

Työterveys Helsingin työterveyslääkäriltä on 27.4.2018 saatu koostettu tieto työterveyteen tulleista sisäilmaoire-epäilyistä. Työterveyslääkärin mukaan muutama henkilö on ilmoittanut sisäilmaoire-epäilyistä rakennuksen liikuntasalin siivessä.

Kuuleminen

Ympäristöpalvelut on kuullut kirjeellään 16.2.2018 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetus-palvelua, hallinto- ja tukipalveluita sekä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuutta:

1. tarkastuksen 22.2.2017, kiinteistönomistajan teettämän tutkimuksen tutkimusraportin 10.11.2017 sekä koululla 15.1.2018 pidetyssä sisäilmapalaverissa esiin tulleiden asioiden perusteella todetuista, mahdollista terveyshaittaa aiheuttavista puutteista (rakennuksen ilmanvaihto, kosteus- ja mikrobivauriot),
2. toimenpiteistä, joihin asianosaiset ryhtyvät puutteiden ja vaurioiden korjaamiseksi,
3. korjausten ja korjaavien toimenpiteiden aikataulusta, esimerkiksi 31.7.2018 mennessä,
4. mahdollisesta terveydensuojeluviranomaisen korjausmääräyksen tai tilojen käytön rajoittamiseksi annettavan kiellon antamisesta ja niiden tehosteeksi asetettavista uhkasakoista,
5. muista asiaan liittyvistä seikoista.

Kuulemiseen ei tullut osapuolilta vastineita määräaikaan mennessä.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus pyysi jatkoaikaa vastineen antamiselle ja toimitti 16.4.2018

vastineensa kuulemiseen. Vastineessaan kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus esittää suunniteltuja ilmanvaihtoon ja rakenteisiin kohdistuvia sisäilmakorjauksia arvioituine aikatauluineen. Esitettyjen korjausten arvioidaan valmistuvan 31.12.2018 mennessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetus-palvelulle ja hallinto- ja tukipalveluille annettiin mahdollisuus kommentoida kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden ylläpidon antamaa vastinetta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei kommentoinut vastinetta.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Päävelvoitteet

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa velvoitetulle (kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet) terveydensuojelulain 27 §:n nojalla seuraavat määräykset:

1. Arabian peruskoulun liikuntasalin lattiarakenteen alla sijaitsevan putkikanaalin täyttökerroksessa todettu mikrobivaurio tulee korjata.
2. Kiinteistön ilmanvaihdon puutteet ja toimintahäiriöt tulee korjata.

Päävelvoitetta 1 tulee noudattaa ja ympäristöpalveluihin tulee toimittaa selvitys lattiarakenteen alla sijaitsevan putkikanaalin täyttökerroksessa todetun mikrobivaurion korjaamiseksi tehdyistä toimenpiteistä 31.12.2018 mennessä.

Päävelvoitetta 2 tulee noudattaa ja ympäristöpalveluihin tulee toimittaa selvitys ilmanvaihdon toiminnasta ja tehdyistä korjaustoimenpiteistä, esimerkiksi tulo- ja poistoilmavirtojen mittauspöytäkirja, 31.12.2018 mennessä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi 10 000,00 euron uhkasakon ja päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi 10 000,00 euron uhkasakon. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, ellei velvoitetta ole noudatettu määräaikaan mennessä.

Perustelut

Terveydensuojelulain 1 §:n mukaan terveyshaitalla tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän

01.06.2018

tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyttä.

Terveydensuojelulain 26 §:n mukaan asunnon tai muun sisätilan sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Terveydensuojelulain 27 §:n mukaan milloin asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että niistä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevalle, kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka menettely tai toimenpide on syytä tällaiseen epäkohtaan, ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi. Lisäksi terveyshaitan selvittämiseksi voidaan antaa määräys rakenteen kuntotutkimuksen suorittamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) 8 §:n mukaan ilmanvaihdon ulkoilmavirran tulee olla rakennuksen käytön mukaisesti riittävä ja sen laadun tulee olla riittävän puhdasta. Ilmanvaihto tulee järjestää siten, että sisäilma vaihtuu koko oleskeluvyöhykkeellä. Sisäilman hiilidioksidipitoisuuden toimenpideraja ylittyy, jos pitoisuus on $2\ 100\ \text{mg/m}^3$ ($1\ 150\ \text{ppm}$) suurempi kuin ulkoilman hiilidioksidipitoisuus.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) 10 §:n mukaan ulkoilmavirran tulee olla kouluissa, päiväkodeissa ja muissa vastaavissa oleskelutiloissa käytön aikana vähintään 6 l/s henkilöä kohden. Ulkoilmavirta saa kuitenkin olla 4 l/s henkilöä kohden, jos varmistutaan siitä, etteivät sisäilman epäpuhtauspitoisuudet tai lämpötila nouse niin suureksi, että ne aiheuttavat terveyshaittaa, taikka kosteus nouse niin suureksi, että se voisi aiheuttaa mikrobikasvun riskiä.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus on ryhtynyt toimenpiteisiin Arabian peruskoulun käyttämän kiinteistön korjaustarpeiden selvittämiseksi ja korjaamiseksi sekä on korjannut aikaisemmin tehdyissä tutkimuksissa havaittuja kosteus- ja mikrobivaurioita sekä muita epäpuhtauslähteitä. Sisäilmaongelman tutkimiseksi on otettu mikrobi- ja pölynäytteitä. Vastineessaan kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus on ilmoittanut suunnittelemistaan sisäilmakorjauksista ja korjausten aikaisista toimenpiteistä aikatauluineen.

Ottaen kuitenkin huomioon Arabian peruskoulussa vuosia jatkuneet mahdollista terveyshaittaa aiheuttavat olosuhteet, korjaamattomat tai uusiutuneet kosteus- ja mikrobivauriot sekä mahdollisesti puutteellinen

01.06.2018

ilmanvaihto sekä ympäristöpalveluille syksyllä 2017 ja keväällä 2018 ilmoitetut tilojen käyttäjien kokemat tilojen käyttöön liitetyt oireet, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että määräyksen antaminen asiassa on välttämätöntä.

Terveysuojelulain 53 §:n mukaan kunnan terveysuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakkolain (113/1990) 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisten noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Uhkasakon asettaminen on tarpeen, sillä mahdollista terveyshaittaa aiheuttavat olosuhteet ovat jatkuneet koululla vuosia, eikä velvoitettu ole aikaisemmillä toimenpiteillä saanut haittaa poistettua.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Ympäristöpalveluiden kuuleminen 16.2.2018, kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden vastine 16.4.2018, Wise Group Finland Oy:n tutkimusraportti 10.11.2017, rajattu sisäilmatutkimus Sitowise 27.4.2018, Metropolilab testausselostet 5.3.2018 ja 9.3.2018, ympäristökeskuksen tilanneselvitys asianosaisille (31.5.2017 sähköposti), ympäristökeskuksen kuuleminen 17.3.2017, tilakeskuksen selvitys tehdyistä toimenpiteistä (22.3.2017 sähköposti), ympäristökeskuksen tarkastuskertomus 2.2.2015, ympäristökeskuksen kirje 10.6.2015 ja ympäristökeskuksen lausunto 18.12.2014.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994) 1, 26, 27, 53 ja 56 §

Terveysuojeluasetus (1280/1994) 15 ja 17 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 8 ja 10 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 7, 8, 18, 22, 23 ja 24 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Tiedoksi velvoitetulle

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta il-

01.06.2018

moitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi veloitettuna on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Terveydensuojeluviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä (kiinteistötunnus 91-23-100-69) koskevasta pääveloitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Päätöksen tiedonanto

Päätös toimitetaan asianosaisille saantitodistuksella.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Hannele Nurminen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64458
hannele.nurminen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, perusopetus
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, tilapalvelut
Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet
Maanmittauslaitos / Kirjaamisasiat
Arabian peruskoulun vanhempainyhdistys

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Hannele Nurminen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64458
hannele.nurminen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1	kuuleminen 16.2.2018
2	Kaupunkiympäristön toimialan vastine kuulemiseen 16.4.2018
3	tutkimusraportti 10112017
4	testausselostet 5.3. ja 9.3.2018
5	rajattu sisäilmatutkimusraportti 27.4.2018
6	tilanneselvitys 31052017
7	tarkastuskertomus ja kuuleminen 17032017
8	selvitys tehdyistä toimenpiteistä 22.3.2017
9	tarkastuskertomus 02022015
10	kirje ympäristökeskuksen saamat selvitykset 10062015
11	lausunto 18122014

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, perusopetus
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, tilapalvelut
Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet
Maanmittauslaitos / Kirjaamisasiat
Arabian peruskoulun vanhempiyhdistys

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

01.06.2018

Asia/10

§ 122 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikön viranhaltijapäätökset

[Linkki viranhaltijapäätöspöytäkirjoihin](#)

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

01.06.2018

Asia/11

§ 123
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Rakennusvalvontapäällikön viranhaltijapäätökset

[Linkki päätöspöytäkirjoihin](#)

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 124

Hartela Etelä-Suomi Oy, rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 10/635/8, Aallonhalkoja 9

HEL 2018-002787 T 10 04 03

Facta 10-1148-18-A, Lupapiste LP-091-2017-06200

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Hartela Etelä-Suomi Oy perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 10-1148-18-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Nurmio

Lisätiedot

Jyrki Kauhanen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26465
jyrki.kauhanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a-i §, 125 §, 133 §, 135 § ja 175 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Nurmio

Lisätiedot

Jyrki Kauhanen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26465
jyrki.kauhanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

§ 125

Rakennuslupa, tontti 20067/3, Saukonlaituri 2, asuinkerrostalo, Asunto Oy Helsingin Goldfinger

HEL 2018-004916 T 10 04 03

Facta 20-1005-18-A, Lupapiste LP-091-2018-00175

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:
Silvia Modig: Pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Nurmio

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Asunto Oy Helsingin Goldfinger c/o Peab Oy:lle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Hanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupahakemuksessa esitetyt poikkeamiset koskien rakennusala, näkemäaluetta, julkisivumateriaalia, maantasokerroksen umpinaisuutta, auto-

01.06.2018

paikkojen lukumäärää ja kuivaustilan mitoitusta ovat vähäisiä eikä naapureilla ole niistä huomautettavaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-g ja i ja j §, 133 §, 135 § ja 175 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Nurmio

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Paapiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

§ 126

Velvoitteen asettaminen asuinrakennuksen julkisivujen kunnostami- seksi, 91-409-1-538, Armas Lindgrenin tie 2

HEL 2018-002294 T 10 04 10

Facta 42-7-18-HAL

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti velvoittaa Helsingin kaupungin nyt asetettavan juoksevan sakon uhalla rakennuksen omistajana kunnostamaan ja maalaamaan rakennuksen kaikki julkisivut, sekä puhdistamaan ja tarvittavilta osin kunnostamaan ja maalaamaan rakennuksen vesikaton, ympäristöä rumentamattomaan kuntoon 30.9.2019 mennessä. Juoksevan uhkasakon kiinteä peruserä on kaksikymmentätuhatta euroa ja lisäerä jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu, on kolmetuhatta euroa.

Rakennusvalvontataksan 20 §:n b) kohdan mukainen valvontamaksu kaupungille aiheutuneista valvontakuluista on 1500 euroa, jonka veloitettu on velvollinen maksamaan Helsingin kaupungille. Valvontamaksuun voidaan hakea oikaisua kuntalain 134 §:n mukaisesti.

Jos kiinteistö tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä asetetusta veloitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksen-saajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai tiedottamisesta on huolehdittava muutoin todisteellisesti. Lisäksi veloitetun on ilmoitettava kirjallisesti Helsingin kaupungin rakennusvalvontapalveluille luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Kun tekoa on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista, niin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää, että ilmoitusta asiasta poliisille esitutkintaa varten ei tehdä.

Pöytäkirjanote liitteineen saantitodistuksella veloitetulle.

Pöytäkirjanote maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Tarkastuslausunto

Rakennusvalvonnan paikalla käynnillä 11.10.2016 rakennuksessa on havaittu julkisivuvaurioita. Rakennusvalvontavirasto on 25.11.2016 päi-

01.06.2018

vätyllä kirjeellään kehottanut Helsingin kaupunkia rakennuksen omistajana korjaamaan rakennuksen julkisivuvauriot määräaikaan, 31.10.2017, mennessä. Rakennusvalvontapalveluiden paikalla käynnillä 19.1.2018 on todettu, että kehotusta ei ole noudatettu.

Edellä mainitun johdosta rakennusvalvontapalvelujen rakennetun ympäristön valvontayksikkö esittää 21.2.2018 päivätyssä tarkastuslausunnossa, että Helsingin kaupungille rakennuksen omistajana asetetaan velvoite kunnostaa rakennuksen kaikki julkisivut ympäristöä rumentamattomaan kuntoon ja että velvoitteen tehosteeksi asetetaan uhkasakko.

Helsingin kaupungille on varattu mahdollisuus antaa tarkastuslausunnon johdosta kirjallinen vastine rakennusvalvontapalveluille kahden viikon kuluessa tarkastuslausunnon tiedoksisaannista. Vastinetta ei ole annettu määräajassa eikä myöskään tämän määräajan jälkeen.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain 166 §:n 1 momentin mukaan rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä. Pykälän 3 momentin mukaan, jos rakennuksen kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen korjattavaksi tai sen ympäristön siistittäväksi. Jos rakennuksesta on ilmeistä vaaraa turvallisuudelle, tulee rakennus määrätä purettavaksi tai kieltää sen käyttäminen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Muut sovellettavat oikeusohjeet

Hallintolaki 34 §

Uhkasakkolaki 6 §, 7 §, 8 §, 9 §, 18 §, 19 §, 22 § ja 23 §

Päätöksen perustelut

01.06.2018

Kulosaassa Eugen Schaumanin puistossa sijaitsee 1910-luvulla rakennettu asuinrakennus Villa Slotte. Asemakaavassa, numero 8630 vuodelta 1985, Eugen Schaumanin puisto on aluetta, jolla ympäristö säilytetään. Asemakaavamääräyksen mukaan alueella olevia rakennuksia tai rakenteita ei saa purkaa. Alueella ovat sallittuja vain sellaiset toimenpiteet, jotka edistävät rakennusten ja niiden lähiympäristön säilymistä ja olennaisten piirteiden vahvistumista.

Yleiskaava 2002:ssa Kulosaaren huvilakaupunki, johon Eugen Schaumanin puisto kuuluu, on määritelty rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Kulosaaren huvilakaupunki on mukana Museoviraston valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventoinnissa RKY 2009.

Helsingin kaupunki oli 4.8.2016 rakennusvalvontavirastoon jätetyllä hakemuksella hakenut lupaa purkaa Villa Slotte. Rakennuslautakunta on 4.10.2016 tekemällään päätöksellä evännyt haetun luvan asuinrakennuksen purkamisen osalta. Rakennuslautakunnan päätös on lainvoimainen.

Hakija oli perustellut purkamislupahakemusta rakennuksen tarpeettomuudella ja huonokuntoisuudella sekä sillä, että rakennus haittaa yleisen puiston käyttöä.

Kaupunginmuseo on 17.8.2016 antanut kielteisen lausunnon purkamislupahakemuksesta. Kaupunginmuseo toteaa rakennuksen olleen Kulosaaren yhdyskunnan ensimmäisen kaavasuunnitelman mukaisella rakennuspaikalla jo yli 100 vuotta ja sen kuuluvan kokonaisuuden ensimmäisiin rakennettuihin asuintaloihin. Huvila on vuosikymmeniä palvellut alkuperäisen käyttötarkoituksensa mukaisesti asuinkäytössä ja se on yli kolmekymmentä vuotta sitten suojeltu osana aluekokonaisuutta.

Viime vuodet rakennus on ollut tyhjiällä. Rakennuksen omistaja on päästänyt rakennuksen kunnan heikkenemään oleellisesti viime vuosien aikana. Näkyvällä paikalla puistossa sijaitsevan rakennuksen julkisivut ovat ympäristöään rumentavassa kunnossa. Julkisivut, ja tarvittavilta osin myös vesikatto, on syytä määrätä kunnostettavaksi ja maalattavaksi nyt asetettavan määräajan kuluessa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

01.06.2018

Liitteet

1	Sijaintikartta
2	Tarkastuslausunto
3	Kehotuskirje
4	Valokuvia 11.10.2016
5	Valokuvia 19.2.2018
6	Asemakaava
7	Asemakaavan selostus
8	Purkamislupapäätös ja -hakemus
9	Asemapiirustus
10	Kaupunginmuseon lausunto
11	Kuntoarvio

Muutoksenhaku

Valvontamaksun osalta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiym-
päristölautakunta
Hallintovalitus, todisteellinen tie-
doksianto

Otteet

Ote
Velvoitettu

Otteen liitteet
Hallintovalitus, todisteellinen tie-
doksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiym-
päristölautakunta
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

01.06.2018

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Tarkastuslausunto
- 3 Kehotuskirje
- 4 Valokuvia 11.10.2016
- 5 Valokuvia 19.2.2018
- 6 Asemakaava
- 7 Asemakaavan selostus
- 8 Purkamislupapäätös ja -hakemus
- 9 Asemapiirustus
- 10 Kaupunginmuseon lausunto
- 11 Kuntoarvio

Muutoksenhaku

Valvontamaksun osalta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiym-
päristölautakunta
Hallintovalitus, todisteellinen tie-
doksianto

Otteet

Ote
Velvoitettu

Otteen liitteet
Hallintovalitus, todisteellinen tie-
doksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiym-
päristölautakunta
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
sijat

§ 127

Velvoitteen asettaminen asemakaavassa suojellun rakennuksen julkisivujen kunnostamiseksi, 91-9-9903-100, Puistokatu 4

HEL 2018-005346 T 10 04 10

Facta 9-5-18-HAL

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti velvoittaa Suomen arkkitehtuurimuseo- ja tiedotuskeskussäätiön nyt asetettavan juoksevan sakon uhalla rakennuksen omistajana kunnostamaan ja maalaamaan rakennuksen kaikki julkisivut ympäristöä rumentamattomaan kuntoon 30.10.2019 mennessä. Juoksevan uhkasakon kiinteä peruserä on kymmentuhatta euroa ja lisäerä jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu, on tuhat euroa.

Rakennusvalvontataksan 20 §:n b) kohdan mukainen valvontamaksu kaupungille aiheutuneista valvontakuluista on 1500 euroa, jonka veloitettu on velvollinen maksamaan Helsingin kaupungille. Valvontamaksuun voidaan hakea oikaisua kuntalain 134 §:n mukaisesti.

Jos kiinteistö tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä asetetusta veloitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai tiedottamisesta on huolehdittava muutoin todisteellisesti. Lisäksi veloitetun on ilmoitettava kirjallisesti Helsingin kaupungin rakennusvalvontapalveluille luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Kun tekoa on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista, niin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää, että ilmoitusta asiasta poliisille esitutkintaa varten ei tehdä.

Pöytäkirjanote liitteineen saantitodistuksella veloitettulle.

Pöytäkirjanote maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Tarkastuslausunto

Rakennusvalvonnan paikalla käynnillä 17.2.2014 asemakaavassa suojellussa rakennuksessa on todettu julkisivuvaurioita. Rakennuksessa todettu mm: Maalipinnoite- ja rappausvaurioita on havaittavissa koko

julkisivussa. Maalipinnoitevaurioita ovissa, ovien vuorilaudoituksissa, ikkunapuitteissa, ikkunoiden vuorilaudoituksissa sekä julkisivun puuverhouksessa.

Rakennusvalvontavirasto on 20.2.2014 päivätyllä kirjeellään kehottanut Suomen rakennustaiteen museosäätiötä rakennuksen omistajana kunnostamaan rakennuksen kaikki julkisivut ympäristöä häiritsemättömään kuntoon määräaikaan 31.12.2016 mennessä. Rakennusvalvonnan paikallakäynnillä 17.1.2018 havaittiin, ettei annettua kehotusta ollut noudatettu.

Edellä mainitun johdosta rakennusvalvontapalvelujen rakennetun ympäristön valvontayksikkö esittää 24.1.2018 päivätyssä tarkastuslausunnossa, että Suomen arkkitehtuurimuseo- ja tiedotuskeskussäätiölle rakennuksen omistajana asetetaan velvoite kunnostaa rakennuksen kaikki julkisivut ympäristöä rumentamattomaan kuntoon ja että tehosteeksi asetetaan uhkasakko.

Suomen arkkitehtuurimuseo- ja tiedotuskeskussäätiölle on varattu mahdollisuus antaa tarkastuslausunnon johdosta kirjallinen vastine rakennusvalvontapalveluille kahden viikon kuluessa tarkastuslausunnon tiedoksisaannista. Vastinetta ei ole annettu määräajassa eikä myöskään tämän määräajan jälkeen. Säätiön edustaja on noutanut saantitodistuskirjeessä lähetetyn tarkastuslausunnon postista 31.1.2018, jolloin säätiön on katsottava saaneen tarkastuslausunnon tiedoksi.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain 166 §:n 1 momentin mukaan rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä. Pykälän 3 momentin mukaan, jos rakennuksen kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen korjattavaksi tai sen ympäristön siistittäväksi. Jos rakennuksesta on ilmeistä vaaraa turvallisuudelle, tulee rakennus määrätä purettavaksi tai kieltää sen käyttäminen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kus-

tannuksella. Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Muut sovellettavat oikeusohjeet

Hallintolaki 34 §

Uhkasakkolaki 6 §, 7 §, 8 §, 9 §, 18 §, 19 §, 22 § ja 23 §

Päätöksen perustelut

Rakennus

Arvokkaassa ympäristössä Kaivopuistossa osoitteessa Puistokatu 4 sijaitseva kaksikerroksinen rakennus on valmistunut C. H. Nummelinin piirustusten mukaan vuonna 1881. Rakennus on säilyttänyt hyvin alkuperäisen ulkoasunsa ja on hyvä esimerkki 1800-luvun lopun helsinkiläisestä huvilarakentamisesta. Huvilassa asuivat 1800-luvun lopulla Ida Aalberg ja hänen puolisonsa Lauri Kivekäs. Vuodesta 1956 lähtien rakennuksessa on ollut Suomen rakennustaiteen museon tiloja. Suomen rakennustaiteen museo on vuodesta 2012 lähtien ollut nimeltään Suomen arkkitehtuurimuseo.

Rakennus sijaitsee Helsingin kaupungin omistamalla Kaivopuiston puistokiinteistöllä 91-9-9903-100. Kaupunki on vuokrannut rakennuksen sijaintipaikan alueen rakennuksen omistajalle. Rakennuksen omistaja on Suomen arkkitehtuurimuseo- ja tiedotuskeskussäätiö. Ennen 1.12.2015 säätiö oli nimeltään Suomen rakennustaiteen museosäätiö.

Asemakaava

Kaivopuiston puistoalueella on voimassa asemakaava numero 10440 vuodelta 1998. Kaivopuiston puisto on asemakaavassa varustettu merkinnällä VP, puisto. Kaivopuiston puistoa koskee seuraava asemakaavamääräys:

Alue, joka on historiallisesti, kulttuurihistoriallisesti, puistorakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas. Tällä alueella ei puita, pensaita tai muita istutuksia saa muuttaa, hävittää tai istuttaa eikä suojeltavaksi määrättyjä rakennuksia, rakennusten osia, aitoja, ulkoportaita, kiveyksiä, muistomerkkejä tai muita kohteita muuttaa, purkaa tai hävittää niin, että kohteen tai sen ympäristön rakennustaiteellinen tai kulttuurihistoriallinen arvo vähenee. Tällä alueella on ennen rakennusluvan tai toimenpideluvan myöntämistä pyydettävä lausunto Helsingin rakennusvirastolta ja kaupunginmuseolta sekä varattava museovirastolle tilaisuus lausunnon antamiseen.

01.06.2018

Nyt kyseessä olevan rakennuksen rakennusala on asemakaavassa varustettu merkinnällä yy, kulttuuritoimintaa palvelevan rakennuksen rakennusala. Rakennus on varustettu merkinnällä sr, suojeltava rakennus.

Kehotus ja siihen annettu vastine

Rakennusvalvontavirasto kehotti 20.2.2014 päivätyllä kirjeellä Suomen rakennustaiteen museosäätiötä rakennuksen omistajana kunnostamaan rakennuksen kaikki julkisivut ympäristöä häiritsemättömään kuntoon määräaikaan 31.12.2016 mennessä. Arkkitehtuurimuseo antoi kehotuskirjeeseen 10.11.2014 päivätyin vastineen. Vastineessa todetaan seuraavaa:

Arkkitehtuurimuseo on laatinut Puistokadun kiinteistön korjaustoimenpiteistä erillisen korjaussuunnitelman, joka perustuu vuonna 2013 laadittuun rakennushistoriaselvitykseen. Kiinteistön korjaustoimissa edetään kyseisen suunnitelman mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä. Tarkoituksena on turvata kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti ainutlaatuisen rakennuksen säilyminen moitteettomassa peruskunnossa tulevia sisätilaan liittyviä restaurointitoimenpiteitä silmällä pitäen.

Vuonna 2014 kiinteistössä on aloitettu palo- ja henkilöturvallisuutta parantavat korjaustyöt eli 28.02.2015 mennessä valmistuvassa remontissa tullaan korjaamaan romahtanut välipohja, asennetaan poistumistieporras ja vaihdetaan kiinteistön ovet. Vuosien 2015-2016 aikana toteutetaan rakennuksen säilymisen kannalta olennaiset toimet eli julkisivujen ja vesikaton korjaus. Näistä korjaustoimista on teetetty työselitteet Asiantuntijamestarit Oy:llä ja työselitteisiin perustuvat tarjouskyselyt on lähetetty Asiantuntijamestareiden valitsemille urakoitsijoille lokakuussa 2014.

Puistokadun kunnostushanke on mittava ja sitä toteutetaan laaditun korjaussuunnitelman mukaisesti, museon rahoitustilanteen erityisvaatimukset huomioonottaen. Tästä johtuen emme pysty kunnostamaan Puistokadun kiinteistön kaikkia julkisivuja ympäristöä häiritsemättömään kuntoon asettamaanne aikarajaan mennessä. Tulemme aloittamaan julkisivujen kunnostustyöt kesällä 2015.

Velvoitetoimenpiteiden tarpeellisuus

Rakennusvalvonnan vuonna 2018 kohteessa tekemien paikallakäyntien yhteydessä on voitu havaita, että luvattuja rakennuksen julkisivujen kunnostustöitä ei ole tehty. Julkisivut on sen sijaan päästetty entisestään rapistumaan. Rakennuksen sijainti ilmaston kannalta haasteellisella paikalla lähellä merta on myös osaltaan vauhdittamassa julkisivujen

01.06.2018

rapistumista. Etenkin rakennuksen etelä- ja länsijulkisivut alkavat olla kiireellisten kunnostustoimenpiteiden tarpeessa. Nykyisessä kunnossaan rakennus rumentaa arvokasta ja kunnossa pidettyä ympäristöään.

Rakennuksen omistajalle on jo annettu riittävän monta vuotta aikaa korjata julkisivut vapaaehtoisesti rakennusvalvontaviraston antaman kehotuksen mukaisin toimin. Jotta julkisivujen rapistumisen jatkuminen edelleen voidaan pysäyttää, rakennusvalvontaviranomaisen on nyt syytä ryhtyä tarpeellisiin velvoitetoimenpiteisiin. Rakennuksen kaikki julkisivut on tarpeen määrätä kunnostettavaksi ja maalattavaksi nyt asetettavan määräajan kuluessa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Tarkastuslausunto
- 3 Saantitodistus
- 4 Kehotuskirje
- 5 Vastine kehotuskirjeeseen
- 6 Valokuvia 17.2.2014
- 7 Valokuvia 16.3.2018
- 8 Asemakaava
- 9 Asemakaavan selostus

Muutoksenhaku

Valvontamaksun osalta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Velvoitettu

Otteen liitteet
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Liite 1
Liite 2
Liite 3

01.06.2018

Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Tarkastuslausunto
- 3 Saantitodistus
- 4 Kehotuskirje
- 5 Vastine kehotuskirjeeseen
- 6 Valokuvia 17.2.2014
- 7 Valokuvia 16.3.2018
- 8 Asemakaava
- 9 Asemakaavan selostus

Muutoksenhaku

Valvontamaksun osalta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksi-
antanto

Otteet

Ote
Velvoitettu

Otteen liitteet
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksi-
antanto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Liite 1
Liite 2

01.06.2018

Asia/15

Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu
Ympäristöpalvelut -palvelu

§ 128

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle toimenpidelupaa koskevasta valituk- sesta

HEL 2018-000913 T 10 04 04

Facta-tunnus 45-4-18-SEL

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

***** esittävät Helsingin hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa samansisältöiset vaatimukset ja perustelut kuin ne, jotka he ovat esittäneet jo kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle tekemässään oikaisuvaatimuksessa sekä toimenpidelupahakemusta koskeneessa naapurin huomautuskirjelmässä. Ympäristö- ja lupajaosto päätti 16.2.2018 § 42 kohdalla hylätä oikaisuvaatimuksen lisätoimenpidelupaan kuitenkin joitakin lupamääräyksiä.

Ympäristö- ja lupajaosto on mainitussa päätöksessään käynyt asiaan liittyvän materiaalin läpi seikkaperäisesti sekä perustellut päätöksensä yksityiskohtaisesti. Jaosto viittaa siten tässä lausunnossa 16.2.2018 antamaansa päätökseen ja sen perusteluihin.

Edellä mainitun lisäksi jaosto lausuu seuraavaa.

Valituksessa todetaan, että rakennusvalvontapalvelu on tehnyt asian käsittelyssä useita virheitä, eikä naapureiden näkökulmaa tai huomautuksia ole asian käsittelyssä huomioitu asianmukaisesti. Ympäristö- ja lupajaosto toteaa, että raja-alueita koskevat asiat ovat olleet vireillä rakennusvalvonnassa jo jonkin aikaa. Vuonna 2014 annetun kehotuksen mukaiset seikat, kuten raja-alueen täyttöjä ja tukirakennelmia koskevat asiat on kuitenkin seikkaperäisesti käsitelty viimeistään myönnetyn toimenpideluvan sekä oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä, jolloin muun muassa naapuria häirinneet puiset tukirakenteet sekä täyttöön käytetty maa-aines on määrätty poistettavaksi sekä korvattavaksi muulla tavalla. Valittajien näkökulma sekä raja-alueen esteettisyys varsinkin valittajien tontille päin on siten pyritty sekä toimenpidelupaa myönnettäessä että oikaisuvaatimusta käsiteltäessä huomioimaan mahdollisimman hyvin.

Asiassa on huomattava myös se, että valittajien rakennusluvan yhteydessä on luvitettu rajan tuntumaan sijoittuva tukimuuri maisemointei-

neen. Tätä tukimuuria tai maisemointia ei ole rakentamisen yhteydessä toteutettu tähän päivään mennessä. Valittajien puoleisen raja-alueen keskeneräisyys johtuu siten osaltaan valittajien omasta toiminnasta.

Valituksessa väitetään, että naapurin tontilta johdetaan hulevesiä putkia pitkin valittajien tontille. Rakennusvalvonnan paikallakäynnillä syyskuussa 2017 valittajat ovat tehneet samankaltaisia väitteitä. Tuolloin rajalta on löydetty valittajien osoittama putki, joka on lähemmässä tarkastelussa osoittautunut noin 3 cm mittaiseksi irralliseksi kaapelinpätkäksi, joka on ilmeisesti rakentamisen yhteydessä jäänyt maa-aineksen sekaan. Mitään hulevesiä ohjailevia putkia ei ole tuolloin rajalla havaittu.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 16 §:n mukaan hulevesien hallinnan lähtökohta on, että hulevedet imeytetään kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat. ***** tontin haltijan toimet tontilla vastaavat tätä rakennusjärjestyksen tavoitetta – kallion päälle tuotu pintamaa sekä paikalla olevat pienet puut ja pensaat viivyttävät hulevesiä tontilla sen sijaan, että ne valuisivat kalliota pitkin tielle tai naapuritontille. Ratkaisu on näin ollen hyväksyttävä sekä myös naapurille hyödyllinen.

Valituksessa tuodaan esille, että koska aita on toteutettu rajalle ylikorkeana, aidasta tulisi olla olemassa kirjallinen sopimus. Vaihtoehtoisesti aita olisi tullut toteuttaa ylikorkeana naapurin oman tontin puolella riittävän kaukana rajasta. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 21 §:n mukaan tonttien välisen aidan rakentamiselle ei tarvitse hakea toimenpidelupaa, mikäli aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea ja kun rakentamiselle on naapuritontin omistajan tai haltijan hyväksyntä. Mikäli siis aita tukimuureineen on mainittua korkeampi ja/tai naapurin hyväksyntää hankkeelle ei saada, on aidan rakentamiselle haettava toimenpidelupa. Tällöin viranomainen harkitsee, mikä on sopiva toteutus aidan rakentamiselle. Naapurin suostumus ei siten ole edellytys aidan rakentamiseksi tässäkin käsillä olevassa tapauksessa.

Jaosto toteaa yhteenvetonaan, että kuten asiakirjoista käy ilmi, tilanne tonttien rajalla on ollut ongelmallinen jo jonkin aikaa, eikä molempia osapuolia tyydyttävää ratkaisua ole helppo tai kenties mahdollistakaan löytää ilman osapuolten keskinäistä sopimusta. Jaosto on jo oikaisuvaatimusta käsitellessään todennut, että aita on melko korkea, mutta katsonut ettei aidan madaltamisella sinällään saavuteta mainittavia etuja niin, että määräys aidan madaltamiseksi olisi ollut perusteltu. Jaosto ei ole myöskään nähnyt tarpeelliseksi määrätä aidan mallia muutettavaksi valittajien vaatimalla tavalla. Aita on molemmilta puoliltaan siisti, myös valittajille näkyvältä osaltaan. Jaosto on pyrkinyt ottamaan valittajien edun huomioon nimenomaan lupamääräyksin niin, ettei irtomaa va-

01.06.2018

luisi naapurin puolelle ja että puiset tukirakenteet korvattaisiin harkkorakenteella tai muulla vastaavalla hyväksyttävällä tavalla. Tämän jälkeen valittajat voisivat omilla maisemointitoimillaan viimeistellä rajan omalta puoleltaan.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että valitus hylätään.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 2626404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 6.4.2018, Helsingin hallinto-oikeus
- 2 Lausuntopyynnön liitteet, valitus toimenpideluvasta Helsingin hallinto-oikeus
- 3 Asemapiirros
- 4 Asemapiirros, aita
- 5 Ympäristö- ja lupajaoston päätös 16.2.2018, § 42
- 6 Sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 2626404

01.06.2018

Asia/16

kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 6.4.2018, Helsingin hallinto-oikeus
- 2 Lausuntopyyntön liitteet, valitus toimenpideluvasta Helsingin hallinto-oikeus
- 3 Asemapiirros
- 4 Asemapiirros, aita
- 5 Ympäristö- ja lupajaoston päätös 16.2.2018, § 42
- 6 Sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

01.06.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 113, 114, 115, 116, 117, 119, 122, 123, 125 ja 128 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 118 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- asianosainen
- se, jonka oikeutta tai etua päätös saattaa koskea
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-

01.06.2018

saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitusviranomaisen on Vaasan hallinto-oikeus.

Vaasan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus
PL 204
65101 VAASA

Faksinumero: 029 56 42760

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43
65100 VAASA

Puhelinnumero: 029 56 42780

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00-16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

01.06.2018

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmakohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon asiointiosoitteet ovat seuraavat:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15-16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 120 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

01.06.2018

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianomaiselle tai hänen lailliselle edustajalle.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Yleistiedoksiantona toimitetun päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

01.06.2018

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

01.06.2018

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 121 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

01.06.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

01.06.2018

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 124 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa

01.06.2018

- kunta
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

01.06.2018

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

01.06.2018

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

6

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 126 (Valvontamaksun osalta) ja 127 (Valvontamaksun osalta) §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

01.06.2018

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

7

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 126 (Valvontamaksun osalta) ja 127 (Valvontamaksun osalta) §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alvno
FI02012566

01.06.2018

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos

01.06.2018

valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

01.06.2018

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Silvia Modig
puheenjohtaja

Pirjo Moberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mukhtar Abib

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 08.06.2018.